

ЭХО

הז

תרגומי השירה הלירית לעברית מרוסית מאת אדולף גומן
Лирическая поэзия в переводе на иврит Адольфа Гомана

אלכסנדר פושקין

А.С.Пушкин

СТИХИ

שירים

adolf.goman@gmail.com

אלכסנדר פושקין

(1799 – 1837)

Содержание:

Краткая биографическая справка

Из крупных произведений:

Трагедия «Пир во время чумы»

Гимн в честь чумы

Поэма «Руслан и Людмила»

Песнь первая Вступление

Из отдельных стихотворений:

Певец

К Чаадаеву

Погасло дневное светило

Редет облаков летучая гряда

Я пережил свои желанья

Мой друг, забыты мной следы минувших лет

Гречанка верная, не плачь

Десятая заповедь

Гречанке

Адели

Узник

Ночь

К морю (Прошай, свободная стихия)

תוכן העניינים:

[על אלכסנדר פושקין](#)

מתוך היצירות הגדולות:

הטרגדיה "משתה לעת דבר"

[הימנון לכבוד הדבר](#)

הפואמה "רוסלאן ולודמילה"

[שיר ראשון, מבוא](#)

מתוך שירים בודדים:

[הזמר](#)

[אל צ'אדיב](#)

[מאור היום דעך](#)

[טור עננים עפים הולך ומתפזר](#)

[בלי כמיהותי עוד חי עדין](#)

[יקירתי, שכחתי כל עקבות עבר](#)

[הו, בת-יון נאמנה](#)

[המצוה העשירית](#)

[לבת-יון](#)

[אל אדל](#)

[האסיר](#)

[לילה](#)

[אל הים](#)

Фонтану Бахчисарайского дворца

Сожжённое письмо

К*** (Я помню чудное мгновенье)

Вакхическая песня

Движение

Сцена из Фауста

В крови горит огонь желанья

Признание

Пророк

На холмах Грузии

Что в имени тебе моём

О сколько их, открытий чудных

Элегия

Я здесь, Инезилья

Заклинание

Для берегов отчизны дальней

Из Barry Cornwall (Пью за здоровье Мери)

Клеветникам России

Эхо

Пора, мой друг

[אל מזרקת ארמון בחצ'יסראי](#)

[מכתב שרוף](#)

[אל * * * \(אני זוכר כרגע-פלא\)](#)

[שיר להלולת בקכוס](#)

[התנועה](#)

[סצ'נה מתוך "פאוסט"](#)

[בדם תשוקה כאש בוערת](#)

[גלוי-אהבה](#)

[הנביא](#)

[גבעות של גרוזיה](#)

[מה לך בשמי](#)

[גל נפלאות לנו נכון](#)

[קינה](#)

[אני, אינזליה](#)

[האזב](#)

[את ארץ הנכר](#)

[לחייך אשתה, מרי](#)

[למשמיצי רוסייה](#)

[הד](#)

[הגיעה עת, רעי](#)

Краткая биографическая справка

על אלכסנדר פושקין

אלכסנדר סרגייביץ' פושקין (1799-1837) נחשב לגדול המשוררים הרוסיים, ממייסדי השירה הרוסית המודרנית, ומהתורמים המרכזיים לפיתוח השפה הרוסית. גם כיום נחשבות יצירותיו למופת הספרות העולמית.

אביו היה נצר לאצולה רוסית בעלת היסטוריה של כ-600 שנים. אמו הייתה נכדתו של אברם פטרוביץ' חניבעל, שהובא לרוסיה מאתיופיה כמתנה לצאר פטר הגדול. חניבעל עשה רושם גדול על הצאר, והוא לקח אותו תחת חסותו והעניק לו דרגת גנרל. לפושקין עצמו היה גון פנים שחום ושיער שחור, שריד לגנים האפריקנים שלו.

פושקין נולד במוסקבה ובילה את מרבית ילדותו אצל מורים פרטיים ומטפלות. את השפה הרוסית הוא למד מאומנת האהובה עליו. היא הירבתה לספר לפושקין סיפורי עם שהיוו את הבסיס לסיפוריו ואגדותיו הרבים.

בשנת 1811 בהיותו בן 12, התקבל פושקין ללמודים במחזור הראשון של הליציום (מוסד אקדמי שהקים הצאר לילדי האצולה) בסנקט פטרבורג. שם הוא למד במשך שש שנים, ביחד עם בני גילו שרובם הפכו ברבות השנים למשוררים בזכות עצמם. שם הוא כתב את שיריו הראשונים, אותם פרסם מגיל 15 ואילך, והחל לכתוב את הפואמה "רוסלאן ולודמילה" שאותה סיים ב-1820.

עם סיום לימודיו בליציום פושקין התקבל לעבודה במשרד החוץ הרוסי ונהג לבקר רבות בהצגות תיאטרון. בהמשך יצר קשר עם קבוצות ואישים רדיקלים שתמכו ברפורמות סוציאליות, הפך בהדרגה מחויב לרפורמה חברתית והיה דובר הרדיקלים הספרותיים. ב-1820 פרסם את השיר "האודה לחירות", שהיה שיר פוליטי מובהק שהעביר ביקורת על הצאר, אלכסנדר הראשון. כתוצאה, עבר פושקין חקירה שבסופה הוגלה מסנקט פטרבורג ליקטרינוסלב (למעשה רצו השלטונות להגלות אותו לסיביר, אך חבריו רבי ההשפעה הצליחו להמתיק מעט את העונש).

פושקין לא נשאר ביקטרינוסלב זמן רב. הוא עבר תחילה לקישינב, שם הוא הפך "בונה חופשי" והצטרף לפיליקי אטריה, ארגון סודי של פטריטים יוונים שמטרתו הייתה להפיל את השלטון העות'מאני ביוון ולייסד מדינה יונית עצמאית. הוא הושפע מהמהפכה היוונית וכאשר המלחמה נגד העות'מאנים פרצה, הוא ניהל יומן בו רשם אירועים של ההתקוממות הלאומית הגדולה. ב-1823 עבר לאודסה. לבסוף, לאחר סכסוכים עם הממשל, גורש לאחוזת הכפרית "מיכילובסקויה" שהייתה שייכת לאימו (1824). גם כשהיה בגלות פושקין לא הפסיק ליצור ולכתוב. למעשה חלק מיצירותיו המפורסמות ביותר כגון: בוריס גודונוב, הצוענים ועוד רבים נכתבו בגלות.

בשנת 1825 מת הצאר אלכסנדר הראשון, ואחיו, ניקולאי הראשון, עלה לשלטון במקומו. ימים ספורים לאחר מכן פרץ מרד הדקבריסטים בסנקט פטרבורג. על אף שפושקין לא השתתף בהתקוממות, נודע לו שיצירותיו הפוליטיות התגלו אצל רבים ממשתתפי המרד. למרות זאת הותר לו לעתור לצאר החדש בבקשה לסיים את הגלות. שנה אחר כך ב-1826 נענה הצאר לעתירתו.

פושקין שמח לחזור לסנקט פטרבורג, אך מצא את עצמו תחת הגבלות חדשות. הוא לא הורשה לנוע, לכתוב ואף לא לקרוא בחופשיות. היו אלה השנים הסוערות ביותר בחייו ודבר זה ניכר היטב ביצירותיו מאותה תקופה. בסופו של דבר, לאחר חיפוש ממושך, הציע פושקין נישואים לנטליה גונצ'ארובה, שנודעה כאחת הנשים היפות ברוסיה. החתונה נערכה ב-18 בפברואר 1831. כמתנה לחתונה הורשה לו לפרסם את אחת מהדרמות המפורסמות שכתב עוד בהיותו בגלות, "בוריס גודונוב".

פושקין ואשתו התיישבו בדירה בסנקט פטרבורג, שם חי פושקין עד יום מותו. ב-1833 פרסם פושקין את הרומן בחרוזים בשם "יבגני אונייגין" שאת שני הפרקים הראשונים שלו כתב עוד בגלות. הרומן נחשב לאחת מיצירות המופת הגדולות ביותר בשפה הרוסית ובספרות בכלל.

בדצמבר אותה שנה קיבל פושקין תואר חצר נמוך (תוארי חצר ברוסיה הצארית לא נחשבו כתוארי אצולה, אך היו חלק מ"טבלת מעמדות", ונועדו ליצור רשימה מסודרת של בעלי תפקידים, בדומה לדרגות צבאיות או אזרחיות). התואר שקיבל פושקין היה מקביל לדרגת קולונל בצבא. פושקין שחשב שמגיע לו תואר גבוה יותר, ראה בכך עלבון אישי. רבים שמו לב ליופיה של נטליה אשתו, וביניהם היה גם הצאר ניקולאי הראשון. פושקין חשד שהתואר ניתן לו רק על מנת שיוכל להשתתף בנשפים המלכותיים - דבר שיקל על הצאר לחזר אחר אשתו. נטליה אשתו, לעומת זאת, אהבה את תשומת הלב שניתנה לה ולא התנגדה לחיזורים שהיו אחריה. ב-1834 פרצה שערורייה, ופושקין הכועס הזמין את בן אצולה צרפתי בשם ז'ורז' שארל ד'אנטס לדו-קרב במטרה להגן על כבודו. הקרב נדחה מספר פעמים ולבסוף הצליחו חבריו לשכנע אותו שמדובר באי הבנה, ופושקין נסוג מהצעת הדו-קרב שלו. אלא שזמן קצר אחר כך קיבל פושקין מכתב שהאשים אותו בחדנות (יש המאמינים שהמכתב נשלח מאנשי הצאר עצמו). פושקין הכועס והנעלב הזמין שוב את ד'אנטס לדו-קרב.

הדו-קרב התקיים ב-8 בפברואר 1837. ד'אנטס ירה ראשון באקדח ופצע את פושקין אנושות. פושקין בכוחותיו האחרונים ירה גם הוא ופצע את ד'אנטס קלות. יומיים אחר כך, ב-10 בפברואר 1837 נפטר פושקין מפצעיו והוא בן 37. מחשש למהומות הורה הצאר לקבור אותו בחשאי לצד אימו באחוזתם.

פושקין הוא גדול המשוררים הרוסים בכל הזמנים. הוא שבר מוסכמות בנות מאות שנים ונחשב כאבי השירה הרוסית המודרנית. יצירותיו השפיעו על סופרים ומשוררים רבים שבאו אחריו. מותו הפך לטרגדיה לאומית ולאבל לאומי. אפילו הצאר, שהיה ביחסים קרים עם פושקין, שילם את כל חובותיו הכספיים לאחר מותו כאות כבוד. גם הבולשביקים נמנעו מלהתקיף את פושקין כאשר התקיפו את הספרות והמשוררים שלפני המהפכה, במה שהם כינו "הספרות הבורגנית".

גם בתחומים של פרוזה ומחזאות יצירותיו של פושקין הן חלק חשוב מאוד בתרבות הרוסית. השפה הרוסית העכשווית גם היא מבוססת על שפת יצירותיו.

Трагедия «Пир во время чумы»

Гимн в честь чумы

Председатель

(поет)

Когда могущая Зима,
Как бодрый вождь, ведет сама
На нас косматые дружины
Своих морозов и снегов, —
Навстречу ей трещат каминьы,
И весел зимний жар пиров.

*

Царица грозная, Чума
Теперь идет на нас сама
И льстится жатвою богатой;
И к нам в окошко день и ночь
Стучит могильною лопатой....
Что делать нам? и чем помочь?

*

Как от проказницы Зимы,
Запремся также от Чумы!
Зажжем огни, нальем бокалы,
Утопим весело умы
И, заварив пиры да балы,
Восславим царствие Чумы.

*

Есть упоение в бою,
И бездны мрачной на краю,
И в разъяренном океане,
Средь грозных волн и бурной тьмы,
И в аравийском урагане,
И в дуновении Чумы.

*

הטרגדיה "משתה לעת דבר"

הימנון לכבוד הדבר

י ו ש ב – ר א ש

(שר)

עת חרף כמו מצביא כביר
מוליך עלינו גדוד אדיר,
צבא מכניע ופורע
של כפור וסערות שלגים,
באח הלהב בול בולקע,
ומתלהב ששון משתים.

*

מלכה קשוחה, המגפה,
מכה בקיר; באגרופה
תקועה את לכרית הקבר,
כוספת היא ליבול גדול...
איה נתגונן מפני הדבר?
מי לנו לעזר יכול?

*

וכמו מחרף משתובב
מדבר נסתגר היטב!
נדליק אורות, נמזג גביע,
נטביע שכל בנקל,
בנשף ומשתה נריע,
מלכות הדבר נהלל.

*

יש ענג עלאי בקרב,
על פי תהום קודר נחשף,
על הספון בים צונח
בין הגלים בעת סופה,
בהוריקן ערב צונח,
בנשיבת המגפה.

*

Все, все, что гибелью грозит,
Для сердца смертного таит
Неизъяснимы наслажденья —
Бессмертья, может быть, залог!
И счастлив тот, кто среди волненья
Их обрести и ведать мог.

*

Итак, — хвала тебе, Чума,
Нам не страшна могилы тьма,
Нас не смутит твое призванье!
Бокалы пеним дружно мы
И девы-розы пьем дыханье, —
Быть может... полное Чумы!

Поэма «Руслан и Людмила»

Песнь первая Вступление

У лукоморья дуб зеленый,
Златая цепь на дубе том:
И днем и ночью кот ученый
Всё ходит по цепи кругом;
Идет направо — песнь заводит,
Налево — сказку говорит.
Там чудеса: там леший бродит,
Русалка на ветвях сидит;
Там на неведомых дорожках
Следы невиданных зверей;
Избушка там на курьих ножках
Стоит без окон, без дверей;
Там лес и дол видений полны;
Там о заре прихлынут волны
На брег песчаный и пустой,
И тридцать витязей прекрасных;
Чредой из вод выходят ясных,

כָּל שְׂבָמוֹת מַאִים,
לְנַפֵּשׁ בֶּן-תְּמוּתָה גּוֹרֵם
עֲדָנָה בַל-תִּתְאָר וְאִשָּׁר
אוּלֵי אֱלֻמוֹת בְּחֻבָּם!
רַק בַּר-מִזְל נֶחַן בְּכֶשֶׁר
בְּשֵׁאוֹן לְבוֹ לְחוּשׁ אוֹתָם.

*

בְּרוּךְ הַדְּבָר הַקָּרֵב!
מִשְׁחַת לֹא יִמוּג הַלֵּב,
צִלְמוֹת שְׂוֵא זֹרַע פֶּחֶד!
כּוֹס נְמֻלָּא, נִשְׁתֶּה שְׁמֻחָה
מִנְשִׁימַת עֵלְמָה פּוֹרְחַת, -
אוּלֵי... עִם דְּבָר בְּתוֹכָהּ!

הפואמה "רוסלאן ולודמילה"

שיר ראשון, מבוא

בְּחוֹף מְפָרָץ אֵלוֹן צוֹמֵחַ,
שֶׁלִּשְׁלֵת פָּז עַל הָאֵלוֹן:
יוֹמָם וְלַיִל סְבִיבוֹ פּוֹסֵעַ,
קָשׁוּר אֵלָיו, חֲתוּל נְבוֹן;
הוֹלֵךְ יְמִינָה – שִׁיר מְשֻׁמֵּעַ,
וּשְׂמֵאלָהּ – שֶׁח סְפוּר נוֹסֵף.
שָׁם נִפְלְאוֹת: אִישׁ-עַז מוֹפִיעַ,
בֶּת-יָם יוֹשְׁבֵת עַל עֵנָף;
סְבִיב הָאֵגֶם עִם מַעְרָבֶלֶת
יֵשׁ עֵקְבוֹת חֵיוֹת זְרוֹת;
בְּקִתָּה עַל רֶגֶל תְּרַנְּגֶלֶת
בְּלֵי חִלּוֹנוֹת וּבְלֵי דְלִתוֹת;
שָׁם חֲזִיוֹנוֹת לְאוֹר הַסֶּהַר;
גְּלִים מַעֲמֵק עִם הַשְּׁחַר
עוֹלִים עַל חוֹף שׁוֹמֵם רַחֵב,
וְאַבִּירִים אֶל הַמְּשֻׁמֶרֶת

И с ними дядька их морской;
Там королевич мимоходом
Пленяет грозного царя;
Там в облаках перед народом
Через леса, через моря
Колдун несет богатыря;
В темнице там царевна тужит,
А бурый волк ей верно служит...
И там я был, и мед я пил;
У моря видел дуб зеленый;
Под ним сидел, и кот ученый
Свои мне сказки говорил.
Одну я помню: сказку эту
Поведаю теперь я свету...
Дела давно минувших дней,
Преданья старины глубокой.

Певец

Слыхали ль вы за рощей глас ночной
Певца любви, певца своей печали?
Когда поля в час утренний молчали,
Свирели звук унылый и простой
Слыхали ль вы?

Встречали ль вы в пустынной тьме лесной
Певца любви, певца своей печали?
Следы ли слез, улыбку ль замечали,
Иль тихий взор, исполненный тоской,
Встречали вы?

Вздохнули ль вы, внимая тихий глас
Певца любви, певца своей печали?
Когда в лесах вы юношу видали,

יוצאים ממים בְּשֵׁרְשָׁרְתָּ,
אתם ראש המְשֻׁמֵר הַסֵּב;
בְּשִׁבִי נְסִיף אֲמִיץ לֹאֲקֹחַ
אֶת אוֹיְבוֹ, וּבְאֹיֵר
לְעֵינֵי כָל כְּפוֹךְ פּוֹרֵחַ
מֵעַל לְכֹפֵר, מֵעַל לְעִיר
קוֹסֵם נוֹשֵׂא אֶת הָאֲבִיר;
בַּת-מֶלֶךְ עֲצוּרָה בְּחֶדֶר,
אֶתָּה זָאב מְסוּר לְעֶזֶר...
אֲנִי אֲמַנֵּם הֵייתִי שָׁם;
מִתַּחַת לְאֵלוֹן יִשְׁבְּתִי
וּבִתְשׁוּמַת-לְבִי הִקְשַׁבְתִּי
לְסִפּוּרֵי חֲתוּל חֶכֶם.
סְפוּר אֶחָד אֵינִי שׁוֹכֵחַ,
עֲקֻשְׁיוֹ אֶתְכֶם בּוֹ אֲבַדְחַ...
הַמַּעֲשִׂים שֶׁל הָעֶבֶר,
וְאֲגָדוֹת יָמִים שֶׁל קֶדֶם...

הזמר

שְׁמַעְתֶּם פַּעַם מִתּוֹךְ חֶרֶשׁ קוֹל,
קוֹל הַזְמָר שֶׁל אֶהְבָּה וְעֶצֶב?
בְּבִקְרָה, כְּשִׁשְׁדָּה שׁוֹקֵט בְּקִשְׁבִּי,
אֶת צְלִיל שֶׁל הַחֲלִיל נוֹגֵה, צְלוּל
שְׁמַעְתֶּם פַּעַם?

פָּגַשְׁתֶּם פַּעַם בְּשִׁמְמַת הַיַּעַר
אֶת הַזְמָר שֶׁל אֶהְבָּה וְעֶצֶב?
רְאִיתֶם חִיּוֹכֵי, מִדְּמַע גִּטְף,
אוֹלֵי מִבֶּט מְלֵא עֲצָבוֹת וְצִעֵר?
פָּגַשְׁתֶּם פַּעַם?

הִרְגַּשְׁתֶּם פַּעַם חֶמְלָה בְּשִׁמְעַע קוֹל,
קוֹל הַזְמָר שֶׁל אֶהְבָּה וְעֶצֶב?

Встречая взор его потухших глаз,
Вздохнули ль вы?

К Чаадаеву

Любви, надежды, тихой славы
Недолго нежил нас обман,
Исчезли юные забавы,
Как сон, как утренний туман;
Но в нас горит еще желанье,
Под гнетом власти роковой
Нетерпеливою душой
Отчизны внемлем призыванье.
Мы ждем с томленьем упованья
Минуты вольности святой,
Как ждет любовник молодой
Минуты верного свиданья.
Пока свободою горим,
Пока сердца для чести живы,
Мой друг, отчизне посвятим
Души прекрасные порывы!
Товарищ, верь: взойдет она,
Звезда пленительного счастья,
Россия вспрянет ото сна,
И на обломках самовластья
Напишут наши имена!

* * *

נתקלתם במבט נטול כל רשף,
מבט של עלם בתוגה כבול?
הרגשתם פעם?

1816 בגיל 17

אל צ'אדיב

(*)

מעט פנקו תקוות אותנו,
תהילה שקטה ואהבות -
נמס קזב ששעשענו
כערפל של חלומות;
שביות בעל שלטון הרע,
קצרות-רוחן ובוערות,
עוד נשמותינו תאבות
את קול המכורה לשמע,
עורגות בצפיה קודחת
לרגע דרור קדוש ללב,
כמו עלם מאהב שואף
לרגע של פגישה מבטחת.
כל עוד הלב יוקד, רעי,
וחי כבוד וחפש בנו,
כל דחף נפש עלאי
נקדיש למכורה שלנו!
עוד יעלה הוא, תאמין,
שובה-לרב פוכב האשר,
ארצנו משנתה ירים,
ועל שברי שלטון-העשק
יהיו נשמותינו חרותים.

1818

(*) צ'אדיב – הוגה-דעות, ידיד של פושקין

מאור היום דערך

Погасло дневное светило;
На море синее вечерний пал туман.
Шуми, шуми, послушное ветрило,
Волнуйся подо мной, угрюмый океан.
Я вижу берег отдаленный,
Земли полуденной волшебные края;
С волненьем и тоской туда стремлюся я,
Воспоминаньем упоенный...
И чувствую: в очах родились слезы вновь;
Душа кипит и замирает;
Мечта знакомая вокруг меня летает;
Я вспомнил прежних лет безумную любовь,
И все, чем я страдал, и все, что сердцу мило,
Желаний и надежд томительный обман...
Шуми, шуми, послушное ветрило,
Волнуйся подо мной, угрюмый океан.
Лети, корабль, неси меня к пределам дальным
По грозной прихоти обманчивых морей,
Но только не к брегам печальным
Туманной родины моей,
Страны, где пламенем страстей
Впервые чувства разгорались,
Где музы нежные мне тайно улыбались,
Где рано в бурях отцвела
Моя потерянная младость,
Где легкокрылая мне изменила радость
И сердце хладное страданью предала.
Искатель новых впечатлений,
Я вас бежал, отечески края;
Я вас бежал, питомцы наслаждений,
Минутной младости минутные друзья;
И вы, наперсницы порочных заблуждений,
Которым без любви я жертвовал собой,
Покою, славою, свободой и душой,
И вы забыты мной, изменницы младые,

מאור היום דערך שקוע;
על כחל גלים לוט ערפל נוהר.
סאן, סאן, מפרש שלי נכון לנוע,
הגביה גל תחת באפל, ים קודר!
אני רואה גדה נדחת,
וחבל ארצות בזיו דרום מקסם;
כלי נרגש, עצוב אני חותר לשם,
וזכרון נוסף בי נחת...
ושוב אני מרגיש: עיני מלאות דמעות;
נפשי רותחת ונחוסמת;
שוב הזיה כל כך מפרת מתגשמת.
נזפרתי בטרוף ישן של אהבות,
במה שכה כאב, גרם לי געגוע –
כל קזב תקוות, כמיהות שבי ערגה עורר...
סאן, סאן, מפרש שלי נכון לנוע,
הגביה גל תחת באפל, ים קודר!
קחיני, ספינה למרחקים בים נודדת
לפי הגחמה שלו הגורלית,
אך רק לא לחופי מולדת –
מכורתי הערפלית,
בה להבות תשווקה פנימית
לראשונה רגשי הבעירו,
ובה לי מוזות בחשאי פנים האירו,
בה נעלמו עם יום חולף
הנעורים שלי בסער,
בגדה בי והשאירה צער
שמחה קלת-הפנף בלב.
חפשתי התרשמות אחרת,
ממה ברחתי, ארץ אבותי,
עזבתי את מפנקי צמרת -
רעי דקה אחת של רגע נעורי;
וגם את שותפותי לדרך מצערת,
להן בלי אהבה הקרבתי עצמותי,

Подруги тайные моей весны златыя,
И вы забыты мной... Но прежних сердца ран,
Глубоких ран любви, ничто не излечило...
Шумы, шуми, послушное ветрило,
Волнуйся подо мной, угрюмый океан...

* * *

Редеет облаков летучая гряда;
Звезда печальная, вечерняя звезда,
Твой луч осеребрил увядшие равнины,
И дремлющий залив, и черных скал вершины;
Люблю твой слабый свет в небесной вышине:
Он думы разбудил, уснувшие во мне.
Я помню твой восход, знакомое светило,
Над мирною страной, где все для сердца мило,
Где стройны тополы в долинах вознеслись,
Где дремлет нежный мирт и темный кипарис,
И сладостно шумят полуденные волны.
Там некогда в горах, сердечной думы полный,
Над морем я влачил задумчивую лень,
Когда на хижины сходила ночи тень —
И дева юная во мгле тебя искала
И именем своим подругам называла.

* * *

Я пережил свои желанья,

שְׁלוֹה, חֲרוּת, כְּבוֹד וְאַף אֶת נִשְׁמַתִּי.
גַּם חֲבָרוֹת-סוּד מִימֵי אָבִיב זָהָב זְנַחְתִּי...
יְפֵהפִיּוֹת בּוֹגְדוֹת, כְּבָר גַּם אֶתְּכֵן הַדְּחִתִּי...
אֶף אֵין סֵם לְרַפָּא פְּצַעֵי עֶבֶר סוּעֵר,
מְזוֹר לְקֶרֶב לֵב מֵאַהֲבָה פְּצוּעֵ...
סָאן, סָאן, מִפְּרֵשׁ שְׁלִי נְכוּן לְנוּעֵ,
הַגְּבִיָּה גַל תַּחְתִּי בְּאַפְּלִי, יֵם קוֹדֵר!

1820

טור עננים עפים הולך ומתפזר

טור עננים עפים הולך ומתפזר.
כוכב הדמדומים, כוכב עצוב קוֹדֵר,
בְּקֶרֶן עֲדִינָה מִישׁוֹר נְבוּל הַכֶּסֶפֶת,
וּשְׁחֹר פְּסָגוֹת הַרִים, מִפְּרָץ רְדוּם חֲשֵׁפֶת;
אֶהוּב עָלַי אוֹרֵךְ חֲלֵשׁ מִן הַשְּׂחָקִים:
הוּא שְׂרַעֲפֵי הַעִיר שֶׁנִּרְדְּמוּ בְּפָנִים.
אֲנִי זוֹכֵר זְרִיחָה שְׁלֵךְ, מֵאוֹר שֶׁל פְּעַם,
עַל אֲרָצוֹת שְׁלוֹוֹת בֶּן חֵשׁ לְבִי בְּנוּעַם.
שֵׁם צִפְצָפוֹת תְּמִירוֹת מְזַדְּקָפוֹת אֶל-עַל,
שֵׁם מְנַמְנֵם הַדָּס עֲדִין וּבְרוּשׁ אֶפֶל.
מֵתוֹק שְׂאוֹן הַגְּלִים בְּשַׁעוֹת הַצְּהָרִים.
שֵׁם אֵי-פַעַם בַּחוּף, עַל צִוֵּק קָרוֹב לְמִים,
נִתְפָס בְּהַרְהוּרִים בְּלִיתִי יוֹם בְּטֵל,
עַד שֶׁכֶּסֶה הַלֵּיל אֶת הַבְּתִים בְּצֵל,
וְצַעֲרָה חֲפֹשָׁה אוֹתָךְ, בּוֹ מְעַטְפֶת,
קִרְאָה אוֹתָךְ בְּשִׁמְהָ בְּחֲבָרוֹת מְקַפֶּת. *

1820

* מתוך אמונה שלכל בן-אדם יש כוכב של גורלו

רומנס - לחן נ.רימסקי-קורסקוב, שרה אירינה ארחיפובה
<https://www.youtube.com/watch?v=KoUiVfEvdOk>

בְּלִי כְּמִיהוֹתִי עוֹד חֵי עֲדִין

Я разлюбил свои мечты;
Остались мне одни страдания,
Плоды сердечной пустоты.

Под бурями судьбы жестокой
Увял цветущий мой венец —
Живу печальный, одинокой,
И жду: придет ли мой конец?

Так, поздним хладом пораженный,
Как бури слышен зимний свист,
Один — на ветке обнаженной
Трепещет запоздалый лист!..

* * *

Мой друг, забыты мной следы минувших лет
И младости моей мятежное течение.
Не спрашивай меня о том, чего уж нет,
Что было мне дано в печаль и в наслаждение,
Что я любил, что изменило мне.
Пускай я радости вкушаю не в полне;
Но ты, невинная! ты рождена для счастья.
Беспечно верь ему, летучий миг лови:
Душа твоя жива для дружбы, для любви,
Для поцелуев сладострастья;
Душа твоя чиста; унынье чуждо ей;
Светла, как ясный день, младенческая совесть.
К чему тебе внимать безумства и страстей
Не занимательную повесть?
Она твой тихий ум невольно возмутит;
Ты слезы будешь лить, ты сердцем содрогнешься;

בְּלִי כְּמִיּוֹתַי עוֹד חַי עֵדִין,
בְּלִי חִלּוּמוֹת יָפִים שְׁלִי;
רַק יְסוּרֵי שׁוֹרְפִים קָרְבִּים –
פְּרוֹת שֶׁל רִיקְנוֹת נִפְשִׁי.

גּוֹרֵל מְלֹא אוֹתִי בְּצַעַר,
אוֹתוֹ גְּלֻמוֹד צְרִיף לְסִבֵּל –
זֶר הַפְּרָחִים קָמַל בְּסַעַר,
אֲנִי שׁוֹאֵף לְכָלוֹת הַכֹּל.

כִּי בְּסוֹף סִתְיוֹ מִקֵּר נְגוּעַ,
לְקוֹל שֶׁל חֶרֶף מִתְקַרֵּב,
עַל הָעֵנָף חֲשׂוֹף תְּקוּעַ
רוּעַד עָלָה שֶׁהִתְעַכְּבַּ!..

1821

יְקִירָתִי, שְׁכַחְתִּי כָּל עֵקֵבוֹת עֵבֶר

יְקִירָתִי, שְׁכַחְתִּי כָּל עֵקֵבוֹת עֵבֶר,
וְזָרָם נְעוּרֵי הַמּוֹרְדָּנִים שְׁכַחְתִּי.
אֵל תִּשְׁאַלֵּי אוֹתִי עַל שְׂאִינְנוּ כָּבֶר,
אוֹתוֹ כְּתַעֲנוּג וּכְעֶצְבוֹת רַכְּשֵׁתִי.
מַה שְׂאַהֲבֵתִי, מַה שְׁבִי בְּגֵד.
עֲכָשְׂיוֹ, אִם יֵשׁ שְׂמֻחָה, אֵינִי חֹשׁ לְקַרְאֵת.
אֶף אֶתְּ, אֶתְּ, בְּתוּלָה, לְאַשֶׁר מְקַדְּשֵׁת,
לְאַהֲבָה, רַעוּת, לְרַגַע תָּם, שְׁלָם –
בְּחֶסֶר דְּאֵגוֹת לְהֶאֱמִין לָהֶם,
לְתַאֲוָה שְׂגוּף כּוֹבֶשֶׁת.
נִפְשָׁה צָחָה וְזָר לָהּ קָר שֶׁל שְׂמֻמוֹן;
כְּמוֹ יוֹם בְּהִיר, טְהוֹר מִצְפוֹן שֶׁל הַתִּינִקֵּת.
מַה טַעַם לָךְ לְקַלֵּט סִפּוּר חֶסֶר עֵינִין
שֶׁל שְׂגֵעוֹן, תִּשְׁוִקוֹת תִּסְבְּכֵת?

Доверчивой души беспечность улетит,
И ты моей любви... быть может ужаснешься.
Быть может, навсегда... Нет, милая моя,
Лишиться я боюсь последних наслаждений.
Не требуй от меня опасных откровений:
Сегодня я люблю, сегодня счастлив я.

* * *

Гречанка верная! не плачь, — он пал героем,
Свинец врага в его вонзился грудь.
Не плачь — не ты ль ему сама пред первым боем
Назначила кровавый Чести путь?
Тогда, тяжелую предчувствуя [разлуку],
Супруг тебе простер торжественную руку,
Младенца своего в слезах благословил,
Но знамя черное Свободой восшумело.
Как Аристокитон, он миртом меч обвил,
Он в сечу ринулся — и падши совершил
Великое, святое дело.

Десятая заповедь

Добра чужого не желать
Ты, Боже, мне повелеваешь;
Но меру сил моих ты знаешь -
Мне ль нежным чувством управлять?
Обидеть друга не желаю,
И не хочу его села,
Не нужно мне его вола,
На всё спокойно я взираю:
Ни дом его, ни скот, ни раб,

כי הוא רק יעורר בשכל מהומה,
דמעות תזילי, כל גופך יזדעזע,
תעורף שאננות הנפש התמימה
ומאהבתי... לבה יסבל דומע.
אולי גם לתמיד... לא, חביבה, מחר
ההנאות כבר לא אחוש, שחש עודני.
התגליות קשות אל תבקשי ממני:
היום אני אוהב, אהוב ומאשר.

1821

הו, בת-יון נאמנה

הו, בת-יון נאמנה לו, אל תבכי נא!
קליע של אויב את הגבור הרדים.
הלא את בעצמך לקרב אותו הכינה,
לדרך הכבוד והדמים.
ראה את הפרדה העתידה לפל עליך.
אישה ובעלה, הושיט ידו אליך
ובדמעות את עוללו הרך ברה.
קשנס שחור של חפש עף, הוא חרב
כמו אריסטוגיטון אז בהדס כרך
והסתער לקרב. הוא בנפלו ערך
של נצחון קדשה וישגב.

1821

המצוה העשירית

אלי, רכוש זולת לחמד
אתה אוסר לי ומונע.
אך את כחי אתה יודע:
לא קל על חפץ חן לשלט...
כדי לא להעליב לי רע,
איני חומד את הוד כפרו,
איני חומד את און שורו:

Не лестна мне вся благостыня.
 Но ежели его рабыня
 Прелестна... Господи! я слаб!
 И ежели его подруга
 Мила, как ангел во плоти,-
 О Боже праведный! прости
 Мне зависть ко блаженству друга.
 Кто сердцем мог повелевать?
 Кто раб усилий бесполезных?
 Как можно не любить любезных?
 Как райских благ не пожелать?
 Смотрю, томлюся и вздыхаю,
 Но строгий долг умею чтить,
 Страшусь желаньям сердца льстить,
 Молчу... и втайне я страдаю.

Гречанке

Ты рождена воспламенять
 Воображение поэтов,
 Его тревожить и пленять
 Любезной живостью приветов,
 Восточной странностью речей,
 Блистаньем зеркальных очей
 И этой ножкою нескромной...
 Ты рождена для неги томной,
 Для упоения страстей.
 Скажи — когда певец Леилы
 В мечтах небесных рисовал
 Свой неизменный идеал,
 Уж не тебя ль изображал
 Поэт мучительный и милый?
 Быть может, в дальней стороне,

על כל דְּבַר צוֹפָה שָׁבַע.
 צֹאנוּ, עֲבָדוּ, מֵעוֹן יָפָה –
 כָּל שִׁפְעֵתוֹ לִי לֹא אוֹמְרֵת,
 אֲבָל אִם אֲמַתּוֹ נִהְדַרְתְּ...
 הוּא, אֱלֹהִים!.. אֲנִי רָפָה!
 אִם רַעֲיִתוֹ נִרְאִית מִלְאָךְ לִי,
 מִלְאָךְ בְּדַמוֹת בֶּשֶׁר-וָדָם,
 הוּא, אֱלֹהִים, תִּהְיֶה רַחֲמָן,
 אֶת קִנְאֵתִי לְרַע סִלַּח לִי.
 מִי בִלְבָבוֹ יְכוּל לְשַׁלֵּט?
 רַק עֶבֶד מַעֲשֵׂ בְלִי תוֹעֵלֶת.
 לֹא לְאַהֲב נָשִׁים כְּאַלֶּה
 וְטוֹב הָעֵדָן לֹא לְרִצּוֹת!?
 אֲנִי צוֹפָה, עוֹרֵג, כְּמֵה,
 אַךְ, בְּיֹדְעִי עַל חֶק מִקִּיף,
 פְּנוּחַד לְחִפְץ לֵב הַחֲנִיף –
 שׁוֹתֵק וּבַחֲשָׁאֵי דוֹמַע.

1821

לבת-יון

אֶת נִבְרָאָה כְּדִי לְהַבְעִיר
 בְּפִיטָנִים דְּמִיּוֹן פְּקוּחַ,
 אוֹתָם לְשִׁבּוֹת וּלְהַסְעִיר
 בְּחִבִּיבוֹת, חִיּוֹת הַרוּחַ,
 זָרוֹת מְלִים מְזַרְחִיוֹת,
 עֵינַיִם כְּרָאִי בּוֹרְקוֹת,
 בְּהוֹד רְגָלִים לֹא צְנוּע...
 נוֹלְדֵת כְּדִי בְּעֵדְנָה לְנוּחַ,
 לְהַתְגַּלְמוֹת הַתְּאוּזוֹת.
 תְּגִידִי, כְּשִׁזְמַר שֶׁל לִילָה *
 בְּחִלּוֹמוֹת הַשְּׁמַמִּים
 רֶשֶׁם חֲזוֹן-לְעוֹלָמִים,
 הָאֵם הוּא בְּתֵאוּר מְרָשִׁים

Под небом Греции священной,
Тебя страдалец вдохновенный
Узнал, иль видел, как во сне,
И скрылся образ незабвенный
В его сердечной глубине?
Быть может, лирою счастливой
Тебя волшебник искушал;
Невольный трепет возникал
В твоей груди самолюбивой,
И ты, склонясь к его плечу...
Нет, нет, мой друг, мечты ревнивой
Питать я пламя не хочу;
Мне долго счастье чуждо было,
Мне ново наслаждаться им,
И, тайной грустию томим,
Боюсь: неверно все, что мило.

Адели

Играй, Адель,
Не знай печали;
Хариты, Лель
Тебя венчали
И колыбель
Твою качали;
Твоя весна
Тиха, ясна;
Для наслажденья
Ты рождена;
Час упоенья

ראה אותך בחֶשֶׁךְ לִילָה?
וּבֵינָן הֶרְחֹקָה
תַּחַת רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם
אוֹתְךָ הוּא, מִיֶּסֶר שְׁאֵר-רוּחַ,
הַפִּיר אוֹ בְּחִלּוֹם זֶהָ,
וּדְיוֹקְנָךְ הַלֹּא-שָׂכִיחַ
שָׁקַע בְּנֶפֶשׁ עֲמוּקָה?
אוּלֵי בְּלִירָה מְאֻשְׁרֶת
פָּתָה אוֹתְךָ קוֹסִים-פְּיֻטָּן;
וְרֻטֵט בְּלִתֵּי-מִכָּן
מִלֹּא נִפְשָׁךְ הַמֵּתִי-מֵרֶת,
וּלְשִׁכְמוֹ שָׁחַת אֶת רֹאשְׁךָ... **
הוּ, לֹא! אֵינִי רוֹצֶה שְׁלֵהֲבֵת
שׁוּב לְלִבּוֹת, כְּדֵי יִמְשָׁךְ
חִלּוֹם קְנָאָה... שְׂכַחְתִּי אֲשֶׁר,
אֲשַׁמַּח מִמֶּנּוּ מִחֲדָשׁ...
אֲבָל בְּסִתְרַ עֶצֶב חֵשׁ:
אוּלֵי זֶה רַק לַיּוֹם בְּקוֹשֵׁי?

1822

* ביירון

** השיר פונה לקליפסו פוליכרוני, אשר ברחו מיוון לקישינב בזמן מרד
נגד כיבוש תורקי. היו שמועות כי היא הייתה מאהבת של ביירון.

אל אדל

שִׁחֲקִי, אַדֵּל, *
בְּלִי עֶצֶב יִתֵּר.
קְרִיטוֹת, לֵל **
קְשֵׁרוּ לָךְ כְּתָר
בְּעָרִיסַת גְּלִי
הָאֵתֶר.
אֲבִיב שְׁלֵךְ
שָׁקֵט וְזָר;
הָאֵל לְעָג

Лови, лови!
Младые лета
Отдай любви,
И в шуме света
Люби, Адель,
Мою свирель.

בָּרָא אוֹתָךְ.
חִפְּשִׁי אֶת עֵמֶק
הַהַנָּאָה!
תְּנֵי עֲלוּמֶיךָ
לְאֵהָבָה.
בְּשֵׁאוֹן-חַיִּיךָ
אֲדַל, אֶהְבֵּי
אֶת אֲבוּבֵי.

1822

* אֲדַל – בתו של דוידוב, חבר של פושקין, בת 12. מאוחר יותר פרשה למנזר.
** קְרִיטוֹת (חריטות) – אלות שמחה ועליצות במיתולוגיה של יוון העתיקה, לל – אל אהבה ומשפחה במיתולוגיה של סלבים עתיקים (כך חשבו במאה ה19)

רומנס - לחן מ.גלינקה, שרה ויקטוריה איבנובה

<https://www.youtube.com/watch?v=ovPDagq-Je8>

Узник

Сижу за решеткой в темнице сырой.
Вскормленный в неволе орел молодой,
Мой грустный товарищ, махая крылом,
Кровавую пищу клюет под окном,

Клюет, и бросает, и смотрит в окно,
Как будто со мною задумал одно.
Зовет меня взглядом и криком своим
И вымолвить хочет: «Давай улетим!

Мы вольные птицы; пора, брат, пора!
Туда, где за тучей белеет гора,
Туда, где синеют морские края,
Туда, где гуляем лишь ветер... да я!...»

הַאֲסִיר

תָּאִי מִסָּגֵר, מִלֵּא טַחֵב, קוֹדֵר,
וְעֵיט צְעִיר שֶׁגָּדַל בְּחֶצֶר -
רְעִי הָעֶצוּב, מְנַעַר אֶת כְּנָפָיו,
בְּשֵׁר שׁוֹתֵת-דָּם מְנַקֵּר לְפָנָיו.

תּוֹלֵשׁ, וְשׁוֹמֵט, וּמְצִיץ בְּחִלּוֹן,
כְּאֵלוֹ חוֹלֵק אֶתִּי אֵיזָה חִלּוֹם.
כְּאֵלוֹ קוֹרֵא לִי: "עֲזֹב אֶת הַפְּלוּב;
אֲתָה – צְפוּר-דְּרוֹר, בּוֹא, לְחַפֵּשׁ נְעוּף!

רְעִי, בּוֹא, נְעוּף לְהָרִים לְבָנִים,
נְעוּף לְמִישׁוֹר הַיָּמִים הַכְּחוּלִים,
נְעוּף לְעֵנָן, לְמַרְחֵק עֶרְפֵּלִי,

שם רוח נוספת, שם חפש שלי.
1822

* פושקין ראה בכלא של קישינב שני עיטים עם כנפיים פגומות

שיר עממי שרה מקהלת סבשניקוב

<https://www.youtube.com/watch?v=f-oGsbSdF9I>

Ночь

Мой голос для тебя и ласковый и томный
Тревожит позднее молчанье ночи темной.
Близ ложа моего печальная свеча
Горит; мои стихи, сливаясь и журча,
Текут, ручьи любви, текут, полны тобою.
Во тьме твои глаза блистают предо мною,
Мне улыбаются, и звуки слышу я:
Мой друг, мой нежный друг... люблю... твоя... твоя!..

לילה

קולי למענה - כלו ערגה וענג -
מפר שתיקת הליל הנם בשעת העמק.
מול משכבי הנר, עצוב ומאדים,
דולק; שירים שלי זרמים ומתמזגים -
פלגי האהבה, ואת - מלואם ולחן.
עיניך לפני זרחות יפות ברוך,
ומחכות אלי. נשמע בהשכה:
"דודי, דודי עדין ... לעד ... שלך ... שלך..."

1823

רומנס - לחן א.רובינשטיין שרה אירינה ארחיפובה

<https://www.youtube.com/watch?v=TenoTQ2eXqQ>

"פושקין על שפת הים השחור" (איאוזובסקי, רפין 1887)

К морю

Прощай, свободная стихия!
В последний раз передо мной
Ты катишь волны голубые
И блещешь гордою красой.

Как друга ропот заунывный,
Как зов его в прощальный час,
Твой грустный шум, твой шум призывный
Услышал я в последний раз.

Моей души предел желанный!
Как часто по берегам твоим
Бродил я тихий и туманный,
Заветным умыслом томим!

Как я любил твои отзывы,
Глухие звуки, бездны глас
И тишину в вечерний час,
И своенравные порывы!

Смиранный парус рыбарей,
Твоею прихотью хранимый,
Скользит отважно средь зыбей:
Но ты взыграл, неодолимый,
И стая тонет кораблей.

Не удалось навек оставить
Мне скучный, неподвижный брег,
Тебя восторгами поздравить
И по хребтам твоим направить
Мой поэтической побег!

אל הים

הִיָּה שְׁלוֹם, אִיתָן הַטֶּבַע,
אִיתָן הַדְּרוֹר! קִבַּל בְּרַכָּה!
לֹא תַעֲנֵג אֹתִי בְצַבֵּעַ
גָּלִים כְּחוּלִים, בְּהוֹד שְׁלֶךְ.

כְּמוֹ רֶטֶן רַע מִלְּנַפְוִלִי,
כְּמוֹ קְרִיאָתוֹ בְּשַׁעַת פְּרֻדָּה,
שְׂאוֹנָךְ עֲצוּב קוֹרָא בְּקוֹל לִי,
לְשִׁמְעַ שׁוֹב תִּקְוָה אַבְדָּה.

מִחְמַל נִפְשִׁי! אֲנִי רְגוּעַ
תְּכּוּפּוֹת בְּחוּפֵיךָ שְׁקֻטִים,
שׁוֹטְטֵתִי מְעַרְפֵּל, שְׁקוּעַ
בְּהֲזִיּוֹת וְשִׁרְעֵפִים.

כַּמָּה נְעִים לִי נֵהֵם מִיָּם,
תִּגְוַבַת הַרוּחַ, קוֹל שֶׁל תְּהוֹם,
וְרַעַם סְעָרָה פְּתֹאֵם,
וְדוּמִיָּה בֵּין הָעֵרְבִים!

מִפְרָשׁ אֲמִיץ שֶׁל דּוּגִיּוֹת -
שְׁמוּר בְּגַחְמַתְךָ בְּלִי פְּגַע -
בֵּין נַחְשׁוּלִים וְיִרִידוֹת
גּוֹלֵשׁ... אֵתָהּ פּוֹרֵץ - בֵּן-רְגַע
טוֹבַעַת לְהִקַּת סְפִינּוֹת!

אֶךְ לַעֲזֹב לַעַד נִכְשַׁלְתִּי
אֶת שְׁעֵמוֹם שֶׁל הַחוּפִים.
לוֹמַר בְּרַכָּה לְךָ יַחְלִיתִי,
בְּרַכְסִים שְׁלֶךְ שְׁקֻלְתִּי
לְבָרַח בְּמַסַּע שִׁירִים. *

Ты ждал, ты звал... я был окован;
Вотще рвалась душа моя:
Могучей страстью очарован,
У берегов остался я...

О чем жалеть? Куда бы ныне
Я путь беспечный устремил?
Один предмет в твоей пустыне
Мою бы душу поразил

Одна скала, гробница славы...
Там погружались в хладный сон
Воспоминанья величавы:
Там угасал Наполеон.

Там он почил среди мучений.
И вслед за ним, как бури шум,
Другой от нас умчался гений,
Другой властитель наших дум.

Исчез, оплаканный свободой,
Оставя миру свой венец.
Шуми, взволнуйся непогодой:
Он был, о море, твой певец.

Твой образ был на нем означен,
Он духом создан был твоим:
Как ты, могущ, глубок и мрачен,
Как ты, ничем неукротим.

Мир опустел... Теперь куда же
Меня б ты вынес, океан?
Судьба людей повсюду та же:
Где капля блага, там на страже
Уж просвещенье иль тиран.

קראת לי, אך לא ענית:
כי בהיותי מדרור מקום,
לשוא כבלים לשבר נסיתי –
חופים אחזו בי בכחם.

האם חבל? לאן על גלובוס
מסלול יכולתי לנות?
דבר אחד יש באוקיינוס
כדי להמם אותי כעת:

הצוק, בו בבדידות מבטחת
לתרדמה קרה צלל
בשבי נפוליון, ויחד
כל זכר לתהילה טבל.

גאון אחר עזב אותנו
בעקבותיו בבת אחת,
אשר על שרעפים שלנו
מרמתו תמיד שלט. **

השאיר הוא לנו את הכתר,
השאיר הוא חפש מקונו.
רגש, רגש, היים, בלח יתר,
כי הוא נפלא אותך רנו.

בצלמך הטבע, רב כח,
עם נפש כמו שלך נברא,
עמק כמוך, מר, לא נח,
כמוך לא סבל שררה.

לאן דרכי היתה עוברת
במדבריות עולם? לאן?
תמיד: אם יש טפת תועלת
וטוב – מיד על המשמרת
על השקלה ועל רוידן.

Прощай же, море! Не забуду
Твоей торжественной красы
И долго, долго слышать буду
Твой гул в вечерние часы.

В леса, в пустыни молчаливы
Перенесу, тобою полн,
Твои скалы, твои заливы,
И блеск, и тень, и говор волн.

הִיָּה שְׁלוֹם, הַיִּם! לִשְׁכַּח
כָּבֵר לֹא אוֹכֵל אֶת יַפְעֹתָי,
וְעוֹד אֶשְׁמַע תְּמִיד בְּרוּחַ
בְּעֶרְבִים שְׁאוֹן שְׁלֵף.

וּבְדַמְמַת מְדַבֵּר וְיַעַר,
מְלֵא בָּךְ, אִשָּׁא בְּפָנַיִם
סֹלְעִים וּמְפָרְצִים, וְסַעַר,
וְצֵל, וְשִׁיחַ שֶׁל גְּלִים.

1824

* הצאר אסר לפושקין לצת לחו"ל, והמשורר חשב לברוח מרוסיה
דרך הים
** הכוונה היא למשורר ג'ורג' גורדון ביירו

Фонтану Бахчисарайского дворца

Фонтан любви, фонтан живой!
Принес я в дар тебе две розы.
Люблю немолчный говор твой
И поэтические слезы.

Твоя серебряная пыль
Меня кропит росой хладной:
Ах, лейся, лейся, ключ отрадный!
Журчи, журчи свою мне быль...

Фонтан любви, фонтан печальный!
И я твой мрамор вопрошал:
Хвалу стране прочел я дальней;
Но о Марии ты молчал...

אֶל מְזַרְקַת אַרְמוֹן בַּחְצִ'יֶסְרַאי

*)

מְזַרְקַת אֶהְבָּה חֵיה!
וְרַדִּים הַנְּחֹתִי לְרַגְלֶיךָ.
אֲנִי אוֹהֵב מְלֻמּוֹל, הַמְיָה
וּפְיוֹטִים שֶׁל דְּמַעוֹתֶיךָ.

מַעֲיֵן לִי נֶפֶשׁ מְשֻׁמַּח,
בְּכֶסֶף נִתְצִי מִיךָ,
טֹלֵךְ צוֹנֵן עָלַי צוֹנֵחַ.
רְשָׁרֵשׁ, רְשָׁרֵשׁ לִי סְפוּרְךָ!..

מְזַרְקַת אֶהְבָּה קוֹדֶרֶת!
אֵלַיךָ הַפְּנִיתִי שְׁאֵלָה –
אֶת שְׁבַח לְנִכְר אוֹמְרֶת,
אֶךְ עַל מַרְיָה – אֶף מְלָה...!

Светило бледное гарема!
И здесь ужель забвенно ты?
Или Мария и Зарема
Одни счастливые мечты?

Иль только сон воображенья
В пустынной мгле нарисовал
Свои минутные виденья,
Души неясный идеал?

Сожжённое письмо

Прощай, письмо любви! прощай: она велела.
Как долго медлил я! как долго не хотела
Рука предать огню все радости мои!..
Но полно, час настал. Гори, письмо любви.
Готов я; ничему душа моя не внемлет.
Уж пламя жадное листы твои приемлет...
Минуту!.. вспыхнули! пылают — легкий дым
Виясь, теряется с молением моим.
Уж перстня верного утрата впечатленье,
Растопленный сургуч кипит... О провиденье!
Свершилось! Темные свернулись листы;
На легком пепле их заветные черты
Белеют... Грудь моя стеснилась. Пепел милый,
Отрада бедная в судьбе моей унылой,
Останься век со мной на горестной груди...

מאור חור של ההרמון!
אותך כאן נשיה הטמיעה?
אולי זרמה ומריה –
חלום של אשר בארמון?

אולי דמיון נטול הרקע
בחשכה ריקה ציר
רק חזיון חולף בן-רגע,
רק אידאל נפשי חסר?

1824

(* רמז לפואמה של פושקין "מזרקת בחצ'סראי" על ארמון טטרי עתיק
בחצי-אי קרים

מכתב שרוף

צוּתָהּ. הִיָּה שְׁלוֹם, מִכְתָּב שֶׁל אַהֲבָה!
זְמַן מְמַשֵּׁךְ הַתְּמַהֲמָתָה יְדֵי לְלֵהֵב
לְמַסֵּר כָּל שְׂמֵחוֹתַי, לְאַפֵּר לְהִבְיָא.
אֶךְ דֵּי, הַגִּיעָה עֵת. בְּעַר, כְּתַב אַהֲבִי!
אֲנִי מוֹכֵן. לְשׁוּם דְּבַר נְפִשִׁי כְּבָר לֹא קוֹשְׁבָת.
דְּפִים שְׁלֶךְ קוֹרֵאת בְּקִנְאוֹת שְׁלֵהֶבֶת...
עוֹד רָגַע!.. מִתְּלַקְחִים! וּבְעֵשֶׂן הַקֵּל
עוֹלִים וְנַעֲלָמִים עִם תְּפִלוֹתַי אֶל עַל.
הוּ, הַשְׁגָּחָה! עוֹד שְׁעוֹת-חֹתֶם גּוֹעֵשֶׁת,
טְבִיעַת טְבִיעַת מִתְעַרְפֶּלֶת, מְטַשְׁטֶשֶׁת.
הַכֵּל נִגְמַר! קְרוּשִׁים דְּפִים שְׁחוּרִים כָּלֵם.
מֵעַל לְאַפֵּר קָר עוֹד מְלַבִּינָה דְמוֹתֶם...
חֲזִי כְּלוֹ לְחוּץ. אַתָּה חֲבִיב לִי, אֶפֶר-
הַנְּחָמָה הַעֲלוּבָה עַל אֲשֶׁר, שְׁפָר,
לְעַד נָא הַשָּׂאָר עַל הַחֲזִי בְּצַעַר...

1825

К * * *

Я помню чудное мгновенье:
Передо мной явилась ты,
Как мимолетное виденье,
Как гений чистой красоты.

В томленьях грусти безнадежной,
В тревогах шумной суеты,
Звучал мне долго голос нежный
И снились милые черты.

Шли годы. Бурь порыв мятежный
Рассеял прежние мечты,
И я забыл твой голос нежный,
Твои небесные черты.

В глуши, во мраке заточенья
Тянулись тихо дни мои
Без божества, без вдохновенья,
Без слез, без жизни, без любви.

Душе настало пробужденье:
И вот опять явилась ты,
Как мимолетное виденье,
Как гений чистой красоты.

И сердце бьется в упоенье,
И для него воскресли вновь

אל * * * (אני זוכר כרגע-פלא)

אני זוכר כרגע-פלא
הופעתך מולי באור
כמו חזיון שרק נדמה לי,
אלת היפי הטהור.

ערגה חסרת-תקוה הרגשתי;
בדאגות שאון של יום
דמותך בהזיה פגשתי,
קולך צלצל לי בחלום.

שנים של סער שעברתי
פזרו כל חלומות אתמול,
בחל יפיה שמימי שכחתי
ונעימות זכה של קול.

בכפר נדח, באפל סוהר
ימי חסרו כל שאיפה
בלי השארה ובלי אלה,
חיים, דמעות ואהבה.

אך שוב נפשי ערה לפלא,
כי שוב הופעת מולי באור
כמו חזיון שרק נדמה לי,
אלת היפי הטהור.

לבי פועם נרגש מנגה,
כי שוב את כאן, אלי קרובה.

И божество, и вдохновенье,
И жизнь, и слезы, и любовь.

את - השארה ואת - אלה,
חיים, דמעות ואהבה.

1825

רומנס - לחן מ.גליניקה שר דמיטרי חבורוסטובסקי
<https://www.youtube.com/watch?v=mEel0CCtFOo>

Вакхическая песня

Что смолкнул веселия глас?
Раздайтесь, вакхальны припевы!
Да здравствуют нежные девы
И юные жены, любившие нас!
Полнее стакан наливайте!
На звонкое дно
В густое вино
Заветные кольца бросайте!
Подыдем стаканы, содвинем их разом!
Да здравствуют музы, да здравствует разум!
Ты, солнце святое, гори!
Как эта лампада бледнеет
Пред ясным восходом зари,
Так ложная мудрость мерцает и тлеет
Пред солнцем бессмертным ума.
Да здравствует солнце, да скроется тьма!

שיר להלולת בקכוס

מה קול הלולה, ידידי,
נדם? שיר לבקכוס נשירה!
לכבוד עלמות שנפירה,
נשים צעירות על חבה לרעי!
עד אפס מלאו כוסותינו!
רעי, לו נשליך
ליין סמיר
כלנו טבעות בריתותינו!
נרים כוסותינו, לצותא יזוזו!
תחי בינתנו, הידד אלות-מוזות!
את, שמש קדושה, בערי!
כמו כל נרותינו תעששנה
בפני קרן שחר ממריא,
כה כל חכמות-שקר תבלחנה, תחלשנה
בפני שמש שכל נצחי.
ברח, חשך הלילה, השמש תחי!

1825

רומנס - לחן א.גלזנוב שר מרק רייזן
<https://www.youtube.com/watch?v=LUPviRILcEI>

Движение

Движенья нет, сказал мудрец брадатый.
Другой смолчал и стал пред ним ходить.

התנועה

חכם בעל-זקן * אמר: "תנועה איננה."
חכם אחר ** הלה מולו, שתק,

Сильнее бы не мог он возразить;
Хвалили все ответ замысловатый.
Но, господа, забавный случай сей
Другой пример на память мне приводит:
Ведь каждый день пред нами солнце ходит,
Однако ж прав упрямый Галилей.

Сцена из Фауста

БЕРЕГ МОРЯ. ФАУСТ И МЕФИСТОФЕЛЬ.

Фауст

Мне скучно, бес.

Мефистофель

Что делать, Фауст?

Таков вам положен предел,
Его ж никто не преступает.
Вся тварь разумная скучает:
Иной от лени, тот от дел;
Кто верит, кто утратил веру;
Тот насладиться не успел,
Тот насладился через меру,
И всяк зеваает да живет —
И всех вас гроб, зевая, ждет.
Зевай и ты.

Фауст

וְכִי טַעַן נִגְדוּ הַכִּי חֲזַק;
כָּלֵם שְׂבַחוּ תְּשׁוּבָה לֹה מְעַנִּינֹת.
אָה, רַבּוֹתֵי, מְקַרְהָ זֶה מְרַתֵּק
דּוֹגְמָה אַחֲרַת לִי מִזְכִּיר בִּינְתִים:
מוֹלְנוּ נַע הַשֶּׁמֶשׁ בְּשָׁמַיִם,
בְּרַם, גְּלִילָאוֹ הֶעֱקַשׁ צוֹדֵק!

1825

* זנון – הוגה דעות ביוון העתיקה
** דיוגנס

סצינה מתוך "פאוסט"

שפת הים. פאוסט ומפיסטופלס

פאוסט:

השד, משעמם לי!

מפיסטופלס:

פאוסט,
מה לעשות, יש גבול לכם
בל יעבר, חקוק למעלה.
אחד מעסוקו, והלה
מבטלה משתעמם;
מאמינים, כופרים בסתר;
אחד על תענוג חולם,
אחר סובל מענג יתר;
כלם – פהוק, וכבר ממתין
מתוך פהוק ארון-מתים.
וגם לך. **ובכן – פהר!**

פאוסט:

Сухая шутка!
Найди мне способ как-нибудь
Рассеяться.

Мефистофель

Доволен будь
Ты доказательством рассудка.
В своем альбоме запиши:
Fastidium est quies — скука
Отдохновение души.
Я психолог... о вот наука!..
Скажи, когда ты не скучал?
Подумай, поищи. Тогда ли,
Как над Вергилием дремал,
А розги ум твой возбуждали?
Тогда ль, как розами венчал
Ты благосклонных дев веселья
И в буйстве шумном посвящал
Им пыл вечернего похмелья?
Тогда ль, как погрузился ты
В великодушные мечты,
В пучину темную науки?
Но — помнится — тогда со скуки,
Как арлекина, из огня
Ты вызвал наконец меня.
Я мелким бесом извивался,
Развеселить тебя старался,
Возил и к ведьмам и к духам,
И что же? всё по пустякам.
Желал ты славы — и добился, —
Хотел влюбиться — и влюбился.
Ты с жизни взял возможную дань,
А был ли счастлив?

בדיחה של פעם!
חפש לי דרך נחמדה
להתבדר.

מפיסטופלוס:

תגיד תודה
על הוכחות שרעף וטעם.
תרשם משפט בדרך אלבום:
Fastidium est quies — יען
כי נחת יש בשעמום.
כפסיכולוג, אני — המען,
היית לא משעמם?
כשחייבו אותך לשבת
על שיר ורגיליוס, נרדם
ומתעורר ממחי השבט?
או כשהכתרת בנרדים
את העלמה קלת-הדעת,
ובלהט ערב-המשתיים
ולה הקדשת כל קבעת?..
בנסיון להתקרב
לחלומות של רחב-לב,
לתהום מדע קדום פגאני?
אך מהשעמום, דומני,
כמו מריונטה, מהאש
אותי היית מבקש.
שחקתי כמו שדון שמח,
אותך נסיתי לבדח,
מכשפות, רוחות מפיק...
ומה בסוף? הכל לריק!
תאבת לתהילה — כפבת,
רצית לאהב — אהבת.
איה עוד אפשר להתפנק?
היית מאשר?

Фауст

פאוסט:

Перестань,
Не растравляй мне язвы тайной.
В глубоком знанье жизни нет —
Я проклял знаний ложный свет,
А слава... луч ее случайный
Неуловим. Мирская честь
Бесмысленна, как сон... Но есть
Прямое благо: сочетанье
Двух душ...

הַפֶּסֶק!
עֵזֵב, וְאַל תַּגַּע בְּנִגְע.
אֵין שׁוּם חַיִּים בַּיַּדַּע כָּלֵל -
אוֹר הַמַּדְע מוֹלִיךְ שׁוֹלֵל,
וְהַתְּהִילָה... אוֹרָה בֶּן-רָגַע
בְּלִתִּי-נִתְפָּס. תְּהִילָה אֶרְצִית,
הִיא, כְּמוֹ חֵלוֹם, חֶסֶר־תְּכֵלִית...
אךְ יֵשׁ חֲבוּר... מַגַּע שֶׁל קָרֵב
שְׁתֵּי נַשְׁמוֹת...

Мефистофель

מפיסטופלס:

И первое свиданье,
Не правда ль? Но нельзя ль узнать
Кого изволишь поминать,
Не Гретхен ли?

...פְּגִישָׁה בְּעָרֵב,
נָכוֹן? תֵּן לִי תְּשׁוּבָה פְּשׁוּטָה:
בְּמִי נִזְכָּרְתָּ זֶה עֵתָה?
בְּגֶרְטְכֵן, כֵּן?

Фауст

פאוסט:

О сон чудесный!
О пламя чистое любви!
Там, там — где тень, где шум древесный,
Где сладко-звонкие струи —
Там, на груди ее прелестной
Покою томную главу,
Я счастлив был...

שֵׁם הַתְּבַרְכָּתִי
בְּלֵהֵט אֶהְבֶּה טְהוֹרָה,
שֵׁם אֶת רֵאשִׁי בְּרוּךְ הַנְּחֹתִי
בְּחִיק מְקֻסִּים שֶׁל נֶעְרָה.
שֵׁם, שֵׁם בְּצֵל זְרָמוֹ הַמַּיִם
וְצִפְרִים הַשְּׂמִיעוֹ צוּיץ...
הֵייתִי מְאֻשָּׁר...

Мефистофель

מפיסטופלס:

Творец небесный!
Ты бредишь, Фауст, наяву!
Услужливым воспоминаньем

שָׁמַיִם!
אתָה הוֹזָה כְּאֵן בְּהַקִּיץ!
אוֹתָךְ הַזְכָּרוֹן בְּלִי רֶסֶן

Себя обманываешь ты.
Не я ль тебе своим стараньем
Доставил чудо красоты?
И в час полуночи глубокой
С тобою свел ее? Тогда
Плодами своего труда
Я забавлялся одинокой,
Как вы вдвоем — все помню я.
Когда красавица твоя
Была в восторге, в упоенье,
Ты беспокойною душой
Уж погружался в размышленья
(А доказали мы с тобой,
Что размышленья — скуки семя).
И знаешь ли, философ мой,
Что́ думал ты в такое время,
Когда не думает никто?
Сказать ли?

Фауст

Говори. Ну, что?

Мефистофель

Ты думал: агнец мой послушный!
Как жадно я тебя желал!
Как хитро в деве простодушной
Я грезы сердца возмущал! —
Любви невольной, бескорыстной
Невинно предалась она...
Что ж грудь моя теперь полна
Тоской и скукой ненавистой?..
На жертву прихоти моей

כָּבֵר מְרֵמָה לְלֹא בּוֹשָׁה.
הֲלֹא אֲנִי בְּכַח קֶסֶם
הִבֵּאתִי פְּלֵא שֶׁל אִשָּׁה?
בְּשַׁעַת הַחֹשֶׁךְ אֶת הַשְּׂנִים
הַפְּגָשְׁתִּי לְעִנּוּג לִילִי?
וּמִפְּרוֹת עֵמֶל שְׁלִי,
גְּלֻמוֹד, שְׂמֵחַתִּי בִּינְתִים,
בְּחוּץ דְּשֻׁדְשֻׁתִּי בְּמִקּוֹם.
כְּשֶׁהֵיפָה שְׂבוּיֹת חֵלוֹם,
הַתְּלֵהבוֹת חוֹשִׁים... הוֹצַתָּ
פְּתָאם בְּחֹסֶר מְנוּחָה,
בְּהֶרְהוּרִים עִמָּךְ שֶׁקָּעָה
(וּכְבֵר הִבֵּאנוּ הוֹכְחָה:
לְשַׁעֲמוֹם זֶה זָרַע, רָקַע).
לְשֶׁאֵל, הַפִּילוֹסוֹף, אוֹתָךְ
עַל מָה חִשְׁבְּתָ אַז בְּרָגַע
בּוֹ אֵף אֶחָד אֵינוֹ הוֹגֵה?
לוֹמֵר לָךְ?

פאוסט:

נו, מה? הגה!

מפיסטופלס:

חִשְׁבְּתָ: שָׁה שְׁלִי, צְמֵאתִי
לָךְ בְּתִשׁוּקָה כָּל כֹּף רֵבֵה!
אֶת הַעֲלָמָה תְּמִימָה הִטְעִיתִי,
עוֹרְרֵתִי חֲזִיוֹן לְבָה! -
לְאֵהָבָה כְּלוֹם לֹא דוֹרְשֵׁת
הִיא הַתְּמַסְרָה מִבְּלִי מְשִׁים.
מִדּוּעַ חֵשׁ גַּעְגּוּעִים
וְשַׁעֲמוֹם אֲנִי בְּנִפְשׁ?
עַל הַקָּרְבָן שֶׁל גַּחֲמָה

Гляжу, упившись наслаждением,
С неодолимым отвращеньем:
Так безрасчетный дуралей,
Вотще решаешь на злое дело,
Зарезав нищего в лесу,
Бранит ободранное тело; —
Так на продажную красу,
Насытясь ею торопливо,
Разврат косится боязливо...
Потом из этого всего
Одно ты вывел заключение...

Фауст

Сокройся, адское творенье!
Беги от взора моего!

Мефистофель

Изволь. Задай лишь мне задачу:
Без дела, знаешь, от тебя
Не смею отлучаться я —
Я даром времени не трачу.

Фауст

Что там белеет? говори.

Мефистофель

Корабль испанский трехмачтовый,
Пристать в Голландию готовый:
На нем мерзавцев сотни три,
Две обезьяны, бочки злата,
Да груз богатый шоколата,

מביט אני עֲכָשׁוּ שְׁבַע עֲנָג,
וְשֵׁאֵט-נֶפֶשׁ מִגְדִּיל לוֹ עִמָּק:
כִּי כָסִיל אַחֲזֵז בְּמִזְמָה
בְּיַעַר בְּגִזְלֵה פֹתֵחַ,
דוֹקֵר עֲנִי, וּבַעֲלָמָא
אֶל גּוּף עֲשׂוּק קִלְלוֹת שׁוֹלֵחַ.
כִּי עַל הַיְפִי הַנִּמְכָּר,
נוֹאֵף, שְׁבַע חֵישׁ מִנַּחַת,
עֵינָיִם מְלַכְסֵן בְּפִחַד...
וְאֵז מְכַל הַמַּעֲשֵׂה
הַפְקֵת מִסְקֵנָה כּוֹלְלֵת...

פאוסט:

בְּרַחֵי, בְּרִיאַת שְׂאוֹל קְלוּקֵלֵת,
מִמִּבְטֵי בְּרָגַע זֶה!

מפיסטופלס:

טוב! כְּרִצּוֹנָךְ. רַק תֵּן לִי יַעַד.
בְּלִי מַטְלָה לִי, כְּזָכוֹר,
אוֹתָךְ כָּאֵן לַעֲזֹב אֲסוּר:
פְּקוּדָה בְּזָבוּז הַזְּמַן מוֹנַעַת.

פאוסט:

מה שם מַלְבִּין בֵּין הַגְּלִיִּים?

מפיסטופלס:

סְפִינָה עַל שְׁלִישִׁית תְּרַנֵּיהָ.
לְהוֹלֵךְ מִסְפָּרֵד דְּרָפִיָּה.
צוֹתָה כְּשֵׁלֶשׁ מְאוֹת נְבָזִים,
בְּטֵנָה עֲמוּס בְּשׁוּקוֹלְטָה,
זוֹג שֶׁל קוֹפִים, זָהָב לְמַטָּה,

Да модная болезнь: она
Недавно вам подарена.

ומחלה שְׁבֹאֶפְנָה:
רק התקבלה בְּמִתְנָה.

Фауст

פאוסט:

Всё утопить.

הטבע הכל!

Мефистофель

מפיסטופלס:

Сейчас.

מִיד!

(Исчезает.)

(נעלם.)

1825

* * *

בְּדָם תְּשׁוּקָה כָּאֵשׁ בּוֹעֶרֶת

В крови горит огонь желанья,
Душа тобой уязвлена,
Лобзай меня: *твои лобзанья*
Мне слаще мирра и вина.
Склонись ко мне главою нежной,
И да почию безмятежный,
Пока дохнет веселый день
И двинется ночная тень.

בְּדָם תְּשׁוּקָה כָּאֵשׁ בּוֹעֶרֶת,
נִפְשִׁי פְּגוּעָה עַד אֵין מְזוֹר.
הַנְּשִׁיקָה לְלֵב חוֹדְרֶת,
טוֹבִים דְּדִים מִיַּיִן וּמֵר.
רֹאשָׁה בְּרַךְ אֱלִי הַרְפִּינִי,
וְהַשְׁלוּה לִּי תִפְקְדִינִי,
עַד נְשִׁיפוּח יוֹם עָלַי
אֲנֹשֶׁר צָלְלִים שָׁל לַיִל יָגִיס.

1825

*) курсивом выделены слова из библейской "Песни песней" (А.Г.)

(* בכתב משופע - מילים מתוך "שיר השירים"
פושקין נתן לשירו כותרת "חיקוי לשיר מזרחי".
הפרשנים סבורים כי הוא היה ער לדו-שיח
שב"שיר השירים", וכי במחצית הראשונה של
שירו מדברת "היא", כאשר במחצית השנייה
בנימה אחרת - "הוא" (א.ג.)

Признание

(К Александре Ивановне Осиповой)

Я вас люблю, — хоть я бешусь,
Хоть это труд и стыд напрасный,
И в этой глупости несчастной
У ваших ног я признаюсь!
Мне не к лицу и не по летам...
Пора, пора мне быть умней!
Но узнаю по всем приметам
Болезнь любви в душе моей:
Без вас мне скучно, — я зеваю;
При вас мне грустно, — я терплю;
И, мочи нет, сказать желаю,
Мой ангел, как я вас люблю!
Когда я слышу из гостиной
Ваш легкий шаг, иль платья шум,
Иль голос девственный, невинный,
Я вдруг теряю весь свой ум.
Вы улыбнетесь, — мне отрада;
Вы отвернетесь, — мне тоска;
За день мучения — награда
Мне ваша бледная рука.
Когда за пальцами прилежно
Сидите вы, склонясь небрежно,
Глаза и кудри опустья, —
Я в умиление, молча, нежно
Любуюсь вами, как дитя!..
Сказать ли вам мое несчастье,
Мою ревнивую печаль,
Когда гулять, порой, в ненастье,

גלוי-אהבה

(לאלכסנדרה אוסיפובה)

אוהב אותך! אני שוטה
משום שאין בזה תועלת.
נרגז, נכלם... ובאות
ליד רגליך מתודה!
זה לא יאה לי, כבר זקנתי,
מזמן להיות חכם חובה,
אך מהסימנים הבנתי:
נפשי חולה באהבה.
משעמם לי בלעדיך,
ועל-ידך כבר מתעצב,
רוצה לומר, חובק ברפיה:
מלאך, אני אותך אוהב!
כאשר מהסלון שומע
רשרוש בגדיך, שעל קליל
או קול תמים כצליל בוקע –
מאיש נבון הופך לכסיל.
חיבת לי – ואני שמח,
פנית לי ערך – מצברח.
עבור יום סבל פרס לזקח –
מגע יד לבנה שלך.
כשאת על הספה רוקמת,
ובתנוחה חפשית רוקנת –
תלתל ועין השפל לבד,
אני דומם, נרגש כמו ילד,
מזין עיני לרגע קט.
לומר לך איך נפשי סואנת,
באיזה עצב קנאי,
כאשר לצאת את מתכונת

Вы собираетесь вдаль?
И ваши слезы в одиночку,
И речи в уголку вдвоем,
И путешествия в Опочку,
И фортепьяно вечерком?..
Алина! сжальтесь надо мною.
Не смею требовать любви.
Быть может, за грехи мои,
Мой ангел, я любви не стою!
Но притворитесь! Этот взгляд
Всё может выразить так чудно!
Ах, обмануть меня не трудно!..
Я сам обманываться рад

פְּתָאִם בְּבִקְרֵי סְגִירֵי?
עַל בְּדִידוּתְךָ, עַל דְּמְעוֹתֶיךָ,
דּוּ-שִׁיחַ בְּפִינָה שְׁקֵט,
עַל לְאוּפּוֹצִיקָה * בְּקוֹרְיָה,
פְּסוּנְתָר בְּעָרֵב מְדֵי עֵת?
אֲנִי אֲבוּד! מְלָאָה, רַחֲמֵי נָא!
לְדָרֵשׁ אֶהְבֶּתְךָ אֵין עֵז:
רַבִּים חֲטָאֵי, אֵין לִי מְנוּס,
וְלֹא אֶהְיֶה אֶהוּב, אֲלִיכָה!
אֶךְ הַעֲמִידִי, לְפָחוֹת,
פְּנִים; מִבֶּט שְׁלָךְ רַב כַּח.
קַל לְהִטְעוֹת אוֹתִי וְנַח:
אֲנִי עֲצָמִי אֶשְׁמַח לְטְעוֹת!

1826

* עיירה וכנסייה חשובה בה

רומנס - לחן מ.גליניקה שר יורי גוליאייב

<https://www.youtube.com/watch?v=9Ad2lZMMsfw>

Пророк

Духовной жаждою томим,
В пустыне мрачной я влачился, —
И шестикрылый серафим
На перепутье мне явился.

Перстами легкими как сон
Моих зениц коснулся он.
Отверзлись вещие зеницы,
Как у испуганной орлицы.

Моих ушей коснулся он, —
И их наполнил шум и звон:

הַנְּבִיא

בְּצִמְאוֹן נַפְשִׁי נִתְקַף
בְּקִדּוֹר-מִדְּבַר כְּתִתְתִּי רֶגֶל.
שָׂרָף נִשָּׂא עַל שֵׁשׁ כְּנָפָיו
עַל אִם-הַדְּרָךְ בָּא מִנְּגֹד.

בְּאַצְבָּעוֹת כְּחִלּוֹם קִלּוֹת
הֶרֶץ נִגַע לִי עַד בְּבוֹת -
וְאַחֲזָה בְּעֵין נִפְקַחַת
כְּשֶׁל בַּת-עֵיט מוּצֶפֶת פָּחַד.

הוּא בְּמַגַע אָחַד קִלִּיל
מִלֵּא אֲזַנֵּי בְּשֵׂאוֹן וְצִלִּיל -

И внял я неба содроганье,
И горний ангелов полет,
И гад морских подводный ход,
И дольней лозы прозябанье.

И он к устам моим приник,
И вырвал грешный мой язык,
И празднословный и лукавый,
И жало мудрыя змеи
В уста замершие мои
Вложил десницею кровавой.

И он мне грудь рассек мечом,
И сердце трепетное вынул,
И угль, пылающий огнем,
Во грудь отверстую водвинул.

Как труп в пустыне я лежал,
И бога глас ко мне воззвал:
«Восстань, пророк, и виждь, и внемли,
Исполнись волею моей,
И, обходя моря и земли,
Глаголом жги сердца людей».

נגלו לי רעידת שמים,
ברום מעוף הארואלים,
בעמק נביטת גפנים,
תנועת רמשי-הים במים.

אל דל-שפתי נצמד ישר
ואת לשון-החטא עקר
הערמומית בהבל-שים,
ועקץ של נחש חכם
ביד ימין מכתמת דם
לפי אשר נדם הניח.

בחרב את חזי בקע,
הוציא לבי רוטט פגוע
פחם-האש הבערה
תקע אל תוף חזה בקוע.

כמת שכבתי במדבר
ואל צוני ויאמר:
ראה, נביא, שמע, קום במרץ
ותתמלא רצון מצוות –
בלכתך ימים וארץ
צרב בדברך בלב בריות!

1826

רומנס - לחן נ.רימסקי-קורסקוב שר מרק רייזן
<https://www.youtube.com/watch?v=9Ad2lZMMsfw>

* * *

На холмах Грузии лежит ночная мгла;
Шумит Арагва предо мною.

גבעות של גרוזיה

גבעות של גרוזיה הלילה כבר השחיר;
אראגוי לפני רועשת.

Мне грустно и легко; печаль моя светла;
Печаль моя полна тобою,
Тобой, одной тобой... Унынья моего
Ничто не мучит, не тревожит,
И сердце вновь горит и любит — оттого,
Что не любить оно не может.

אני עצוב עכשיו, אך עצב קל, בהיר;
עצבות אותך רק מבקשת.
והיא מלאה רק בך. את נכאי נפשי
דבר לא מיסר. כמה,
עורג הלב, בוֹער בי ואוהב הפְּשִׁי:
לא לאהב הוא לא יודע.

1829

רומנס - לחן נ.רימסקי-קורסקוב שרה אירינה ארחיפובה
https://www.youtube.com/watch?v=OvW3Ltwu6_k

מה לך בשמי

* * *

Что в имени тебе моем?
Оно умрет, как шум печальный
Волны, плеснувшей в берег дальный,
Как звук ночной в лесу глухом.

מה לך בשמי? הרי ימות
הרחק מכאן כרחש רוח,
רשרוש של גל בחוף שטוח,
כמו צליל לילי ביער עבת.

Оно на памятном листке
Оставит мертвый след, подобный
Узору надписи надгробной
На непонятном языке.

הוא עלי דף הזכרון
ישאיר עקב דומה לשֶׁבֶר
ציור של פתבת על הקבר,
באלף-בית ללא פתרון.

Что в нем? Забытое давно
В волненьях новых и мятежных,
Твоей душе не даст оно
Воспоминаний чистых, нежных.

מה יש בו? שם נשכח מזמן,
תוף-כנדים בסער-רעם
בעזרתו כבר לא נתן
להזכר בתם של פעם.

Но в день печали, в тишине,
Произнеси его тоскуя;
Скажи: есть память обо мне,
Есть в мире сердце, где живу я...

אבל ביום עצבות ודוֹי,
הגי אותו רחוק ממני,
תמרי: יש זכר עוד עלי,
לב, בו אני חיה עודני.

1830

* * *

О сколько нам открытий чудных
 Готовят просвещенья дух
 И опыт, сын ошибок трудных,
 И гений, парадоксов друг,
 И случай, бог изобретатель...

Элегия

Безумных лет угасшее веселье
 Мне тяжело, как смутное похмелье.
 Но, как вино — печаль минувших дней
 В моей душе чем старе, тем сильнее.
 Мой путь уныл. Сулит мне труд и горе
 Грядущего волнуемое море.

Но не хочу, о други, умирать;
 Я жить хочу, чтоб мыслить и страдать;
 И ведаю, мне будут наслажденья
 Меж горестей, забот и треволненья:
 Порой опять гармонией упьюсь,
 Над вымыслом слезами обольюсь,
 И может быть — на мой закат печальный
 Блеснет любовь улыбкою прощальной.

* * *

Я здесь, Инезилья,
 Я здесь под окном.

גל נפלאות לנו נכון

גל נפלאות לנו נכון
 מהשפלה המתרחבת,
 מרע פְּרָדוּקְס – גֵּאוֹן,
 מנִסְיוֹן – בֵּן שְׁטוּת כּוֹאֶבֶת,
 מהמְקַרָּה – אֵלִיל מִמְצִיא...

1829

קינה

את הלולת עבר נפשי אינה סובלת
 כמו מועקת שכרות בבקר מערפלת.
 אבל, דומה לִיַּין, יגון עבר גובר -
 ככל שהיא ישן, כן הוא חזק יותר.
 ודרך של עצבות, עמל קשה וצער
 ים של עתיד רוגש לי מנבא בסער.

אך לא רוצה אני, רעי, למות,
 רוצה לחיות – לסבל ולהגות;
 ידוע לי: בין דאגות, תרעמת
 עוד מחכים לי הנאות וענג:
 עוד לעתים הרמוניות אשמע.
 ועל בדותה אשפך נרגש דמעה,
 אולי בשעת שקיעה שלי קצרה כואבת
 חיוך פרדה תשלח לי אהבה נלבבת.

1830

אני, אינזליה

אני, אינזליה,
 ליד חלונך,

Объята Севилья
И мраком и сном.
Исполнен отвагой,
Окутан плащом,
С гитарой и шпагой
Я здесь под окном.
Ты спишь ли? Гитарой
Тебя разбужу.
Проснется ли старый,
Мечом уложу.
Шелковые петли
К окошку привесь...
Что медлишь?.. Уж нет ли
Соперника здесь?..
Я здесь, Инезилья,
Я здесь под окном.
Объята Севилья
И мраком и сном.

עם רד על סבליה
הלילה חושך.
אני מלא מרץ,
עטוף שכמיה,
גיטרה וחרב
אשליף בשניה.
תעיר ללא רתע
גיטרה אותך.
יעור קשיש פתע -
בחרב ינח.
סלם תני לי... למה
את כה משתהה?
חולמת או שמא
יריב מסתירה?..
אני, אינזליה,
ליד חלונה,
עם רד על סבליה
הלילה חושך.

1830

רומנס - לחן מ.גליניקה שר פיוטר זחרוב

<https://www.youtube.com/watch?v=zzldfIKCkKA>

Заклинание

О, если правда, что в ночи,
Когда покоятся живые,
И с неба лунные лучи
Скользят на камни гробовые,
О, если правда, что тогда
Пустеют тихие могилы, —
Я тень зову, я жду Леилы:
Ко мне, мой друг, сюда, сюда!

האוב

הו, אם נכון שִבְשָׁעוֹת
כְּשֶׁלִיל עַל הַחַיִּים צוֹנֵחַ
וּמְמַרְמִי עַל מַצְבּוֹת
שׁוֹפֵף אֶת קַרְנוֹתָיו יָרַח,
הו, אם אֶמֶת הִיא שְׁאֲזִי
כָּל קֶבֶר מִתְרוֹקֵן בְּלִילָה, -
אֲנִי קוֹרֵא לְצַל שֶׁל לִילָה:
הַלֵּם, רַעִי, הַלֵּם, אֵלִי!

Явись, возлюбленная тень,
Как ты была перед разлукой,
Бледна, хладна, как зимний день,
Искажена последней мукой.
Приди, как дальная звезда,
Как легкой звук иль дуновенье,
Иль как ужасное виденье,
Мне все равно, сюда! сюда!..

Зову тебя не для того,
Чтоб укорять людей, чья злоба
Убила друга моего,
Иль чтоб изведать тайны гроба,
Не для того, что иногда
Сомненьем мучусь... но, тоскуя,
Хочу сказать, что все люблю я,
Что все я твой: сюда, сюда!

* * *

Для берегов отчизны дальней
Ты покидала край чужой;
В час незабвенный, в час печальный
Я долго плакал пред тобой.
Мои хладеющие руки
Тебя старались удержать;
Томленье страшное разлуки
Мой стон молил не прерывать.

בואי אלי, אהובתי,
כמו שבשעת פְּרֵדָה – שוקטת
היית, קרה כמו יום חרפי,
מיסוריך מעֹתֶת.
כמו כּוֹכֵבִים מֵהַמָּרוֹם,
צָלִיל קל, מִשָּׁב נְעִים שֶׁל רוּחַ
או חֲזִיוֹן מִשְׁאוֹל לְקוּם –
לא מְשֻׁנָּה: הֵלֶם, הֵלֶם!

איני קורא לך כאן עתה
לנזף באלה שִׁכְמוֹ דָּבָר
בְּשִׁנְאַתֶּם הִרְגוּ אוֹתְךָ
וְלֹא כְּדֵי לְהַפִּיר סוֹד קִבְרִי,
וְלֹא מִשׁוֹם שְׁחֵשׁ פְּתָאם
אֲנִי הַסּוֹס... אוֹהֵב, כְּמֵה –
רוֹצֵה לֹאמֵר: מִתְּגַעְגַּע,
כְּלִי שֶׁלְּךָ! הֵלֶם, הֵלֶם!

1830

רומנס – לחן י. שפורין שר בוריס גמיריה

<https://www.youtube.com/watch?v=D2D9TOeC1ak>

אֶת אֶרֶץ הַנֶּכֶר

אֶת אֶרֶץ הַנֶּכֶר, אוֹרֶחַת
עֲזָבֶת לְחוּף מוֹלְדֹתֶיךָ;
בְּשַׁעַת יְגוֹן בְּלִתִּי-נִשְׁכַּחַת
זְמַן רַב בְּכִיתִי לְרַגְלֶךָ.
וּבִיאוֹשׁ הַקֶּר שְׁחֵשְׁתִּי
אוֹתְךָ נִסִּיתִי לְהַחֲזִיק;
בְּאַנְחוֹת קִשּׁוֹת בְּקִשְׁתִּי
עֲרַגַת פְּרֵדָה לֹא לְהַפְסִיק.

Но ты от горького лобзанья
Свои уста оторвала;
Из края мрачного изгнанья
Ты в край иной меня звала.
Ты говорила: «В день свиданья
Под небом вечно голубым,
В тени олив, любви лобзанья
Мы вновь, мой друг, соединим».

Но там, увы, где неба своды
Сияют в блеске голубом,
Где тень олив легла на воды,
Заснула ты последним сном.
Твоя краса, твои страданья
Исчезли в урне гробовой —
А с ними поцелуй свиданья...
Но жду его; он за тобой...

Из Barry Cornwall

Here's health to thee, Mary

Пью за здравие Мери,
Милой Мери моей.
Тихо запер я двери
И один без гостей
Пью за здравие Мери.

אך את מנשיקה נותרת
שפתיה נסית לסור מהר;
מארץ הגלות קודרת
קראתיני למקום אחר.
אמרת לי אז: "בפגישתנו
מתחת לשחקים כחולים
בצל זיתים שוב שפתותינו
נצמיד, דודי, כאוהבים.

אך במקום שבו שמים
מנצנצים בזיו כחל,
וצל זיתים מנח על מים,
נרדמת לעד ככלות הכל.
יפה ויסוריך – גחלת
בכד האפר גורלי
עם הפגישה המיחלת...
את נשיקה חיבת לי!

1830

רומנס - לחן א.בורודין שר דמיטרי חבורוסטובסקי
<https://www.youtube.com/watch?v=wpjFaUc56FE>

לחייך אשתה, מרי

Nere's health to thee, Mary
Barry Cornwall

לחייך אשתה, מרי,
מרי, נעם פלאי,
דלת בית נסגרת,
בלי אורחים, לבדי,
לחייך אשתה, מרי.

יש יפות ממך, מרי,

Можно краше быть Мери,
Краше Мери моей,
Этой маленькой пери;
Но нельзя быть милей
Резвой, ласковой Мери.

Будь же счастлива, Мери,
Солнце жизни моей!
Ни тоски, ни потери,
Ни ненастливых дней
Пусть не ведает Мери.

ממך, מרי שלי,
אך קטנה זאת כמו פרי *
נחמדה להפליא
שובבה שלי, מרי.

אז ה"י מאשרת,
מרי, שמש שלי,
אבדה מצערת,
יום סגריר ערפלי
אל תדעי לעד, מרי!

1830

* פרי – יצורים בדיוניים באמונות פרסיות בדמות עלמות יפהפיות

רומנס - לחן א.ורלמוב שר סרגיי למשב

<https://www.youtube.com/watch?v=4uirRLPSavE>

Клеветникам России

О чем шумите вы, народные витии?
Зачем анафемой грозите вы России?
Что возмутило вас? волнения Литвы?
Оставьте: это спор славян между собою,
Домашний, старый спор, уж взвешенный судьбою,
Вопрос, которого не разрешите вы.

Уже давно между собою
Враждуют эти племена;
Не раз клонилась под грозою
То их, то наша сторона.
Кто устоит в неравном споре:
Кичливый лях, или верный росс?
Славянские ль ручьи сольются в русском море?
Оно ль иссякнет? вот вопрос.

למשמיצי רוסייה

*

מה מרעישים אתם, משוררי-דיסקוסיה?
ולמה בנדוי מאימים על רוסייה?
מה ממרמר אתכם? אי-שקט ליטאים?
עזבו! גורל ישקל סופית את הוכוח
במשפחה של סלבים מעבר לקוים, –
השאלה שלא אתם לפתר מסגלים.

בין השבטים רבים האלה
זה זמן ארך משבר קיים,
וראש הרפין כבר – אין זה פלא –
פעם צדנו, פעם צדם.
למי הדין – כריעת ברפים:
לליח** - יחסן, לרוס נאמן?
ביום של רוסייה יתמזגו פלגי הסלבים?
הוא יאזל? זה הענין.

Оставьте нас: вы не читали
Сии кровавые скрижали;
Вам непонятна, вам чужда
Сия семейная вражда;
Для вас безмолвны Кремль и Прага;
Бессмысленно прельщает вас
Борьбы отчаянной отвага —
И ненавидите вы нас...

За что ж? ответствуйте: за то ли,
Что на развалинах пылающей Москвы
Мы не признали наглой воли
Того, под кем дрожали вы?
За то ль, что в бездну повалили
Мы тяготеющий над царствами кумир
И нашей кровью искупили
Европы вольность, честь и мир?..

Вы грозны на словах — попробуйте на деле!
Иль старый богатырь, покойный на постеле,
Не в силах завинтить свой измайловский штык?
Иль русского царя уже бессильно слово?
Иль нам с Европой спорить ново?
Иль русский от побед отвык?
Иль мало нас? Или от Перми до Тавриды,
От финских хладных скал до пламенной Колхиды,
От потрясенного Кремля
До стен недвижимого Китая,
Стальной щетиною сверкая,
Не встанет русская земля?..
Так высылайте ж к нам, витии,
Своих озлобленных сынов:
Есть место им в полях России,
Среди нечуждых им гробов.

לא בשבילכם, - עזבו אותנו! -
לוחות כתובים בדם שלנו; ***
ולא מובנת וזרה
לכם איבה זו מוזרה;
לכם קרמלין ופראג **** - רק אלים;
אתכם מושקת בלי משים
התעוזה של קרב והלם -
אתם אותנו רק שונאים...
על מה? על כך שלא שכחנו
חרבות מוסקבה, בירה שלנו, בוערות
ואת כובש חצוף השלכנו
אשר אלץ אתכם לרעד? *****
על כך שלא גבר עלינו
אליל של מלכויות יבשת אבודה,
ושכפרנו בדמנו
את שלום אירופה וכבודה?..

רק מללכם - אימה, אז תנסו בפעל!
או לגבור זקן, שגנח אחר הפעל,
אין אמץ להרים כידון מאיזמעיל ***** מנח?
או שמלה של צאר רוסי אבדה לה כח?
או לא היה לנו וכו?
או רוס את נצחוניו שכח?
או מעטים אנו? מפרם ועד טברידה, *****
מהסלעים קרים של פינים עד קולחידה,
מקרמלין שהזדעזע
עד פתל סין נטול הניע,
בזיף פלדה זיקים מביע,
ארצנו לא תקום עזה?..
שלחו הלום, אגני-דיסקוסיה,
במלא הזעף את בניכם;
יש די מקום בשדות של רוסייה,
קברות שלא נכרים להם.

* השיר פונה אל צירי פרלמנט של צרפת ואל עיתונאיים צרפתיים,
 אשר באופן מופגן ביטאו הזדהותם עם המורדים הפולנים, וקראו
 להתערבות מזוינת בפעולות לחימה בין רוסיה ופולין.
 ** לַיַח - כינוי פולנים ברוסיה
 *** לוחות דמים – קורות מאבק בן מאות השנים של איכרים
 אוקראיניים נגד כיבוש פולני, וגם פלישת צבא פולני בשנים 1610-
 1611 למוסקבה ושרפת קרמלין
 **** פראג – כאן שמו של פרוור ורשה
 ***** נפוליאון
 ***** כידון של איזמעיל – רמז להשתלטות צבא רוסיה על מבצר
 תורקי בעיר איזמעיל בשנת 1790
 ***** פָּרֶם – עיר בהרי אורל, טברידה – חצי-אי קרים, קולחידה –
 חבל בקווקז

Эхо

Ревет ли зверь в лесу глухом,
 Трубит ли рог, гремит ли гром,
 Поет ли дева за холмом —
 На всякий звук
 Свой отклик в воздухе пустом
 Родишь ты вдруг.
 Ты внимлешь грохоту громов,
 И гласу бури и валов,
 И крику сельских пастухов —
 И шлешь ответ;
 Тебе ж нет отзыва... Таков
 И ты, поэт!

הד

על שְׁאֲגוֹת בַּיַּעַר עֵבֶת,
 תְּקִיעוֹת הַקֶּרֶן, רַעַם עֵבוֹת,
 עַל שִׁיר עֵלְמָה בֵּין הַגְּבְעוֹת -
 סָתַם עַל כָּל צִלִּיל
 אֲתָה מוֹלִיד מִיַּד תְּהוֹדוֹת
 בְּרִיק אֲוִיר.
 אֲתָה עוֹנָה לְשֵׁאוֹן מְרוֹמִים,
 לְקוֹל שֶׁל סַעַר נְחָשׁוּלִים,
 לְצַעֲקוֹת שֶׁל הַרוּעִים -
 לְכָל דּוֹבֵר;
 בְּרַם, לְקוֹלְךָ אֵינָם עוֹנִים...
 כְּמוֹ מְשׁוֹרֵר!

1831

רומנס - לחן וביצוע – י.בובילב

<https://www.youtube.com/watch?v=fElc6awYHhw>

* * *

Пора, мой друг, пора! покоя сердце просит —
Летят за днями дни, и каждый час уносит
Частичку бытия, а мы с тобой вдвоем
Предполагаем жить, и глядь — как раз умрем.
На свете счастья нет, но есть покой и воля.
Давно завидная мечтается мне доля —
Давно, усталый раб, замыслил я побег
В обитель дальнюю трудов и чистых нег.

* * *

...Вновь я посетил
Тот уголок земли, где я провел
Изгнанником два года незаметных.
Уж десять лет ушло с тех пор — и много
Переменилось в жизни для меня,
И сам, покорный общему закону,
Переменился я — но здесь опять
Минувшее меня объемлет живо,
И, кажется, вечер еще бродил
Я в этих рощах.

Вот опальный домик,
Где жил я с бедной нянею моей.
Уже старушки нет — уж за стеною
Не слышу я шагов ее тяжелых,
Ни кропотливого ее дозора.

Вот холм лесистый, над которым часто
Я сиживал недвижим — и глядел
На озеро, вспоминая с грустью
Иные берега, иные волны...
Меж нив золотых и пажитей зеленых

הגיעה עת, רעי

הגיעה עת, רעי! הלב רוֹצֵה לָנוּחַ –
חֹלֵף יוֹם אַחֵר יוֹם, וּבְכֹל שְׁעָה לְקוּחַ
חֶלְקִיק שֶׁל הַיּוֹה, אַךְ שְׁנִינוּ בְּמִקּוֹם
עוֹד מִתְּפוּנִים לְחַיּוֹת... אֲבָל נִמּוֹת פְּתָאִם.
אֵין אֲשֶׁר בְּעוֹלָם, אַךְ יֵשׁ חֲרוּת, מְרֻגָע.
מִזְמַן מְנַת-חֶלְקִי חוֹלָם אֲנִי לְקַבֵּעַ -
כְּעֶבֶד מִיַּגַע מִזְמַן חוֹלָם: אֲבָרַח,
אֲמַצָּא אִי-שָׁם מִקּוֹם עֵמֶל וְעַנְג צַח.

1834

שוב בקרתי

... שׁוּב בְּקִרְתִּי
בְּפִנֵּת הָאָרֶץ, בְּהַ חֶלְפוֹ
שְׁנֵתִים גְּלוּתִי בְּלִי שְׁהִרְגִשְׁתִּי.
מֵאֵז עָבְרוּ עֶשְׂרֵי שָׁנִים, וְלֹא מַעַט
דְּבָרִים שִׁינוּ פְּנִיָהֶם בְּתוֹךְ חַיִּי;
אֲנִי עֲצָמִי נִכְנַעְתִּי לְחֶק כָּלְלִי
וְהִשְׁתַּנַּתִּי – אַךְ בְּמִקּוֹם הַזֶּה
מֵה שְׁהִיָּה עוֹטֵף אוֹתִי שְׁנִית;
נִדְּמָה לִי, רַק אֶתְמוֹל שְׁטַטְתִּי
בְּחַרְשׁוֹת הָאֵלֶה.
הִנֵּה בֵּית הַגּוֹלָה,
בּוֹ גִרְתִּי עִם אוֹמְנַת מִסְכְּנָה.
אֶךְ הַזְקֵנָה אֵינְנָה – מִבְּעַד לְקִיר
לֹא נִשְׁמָעִים עוֹד צְעָדִים כְּבָדִים
בְּפִקּוּחָה עַל כָּל פְּרִטֵי חַיִּי.
הִנֵּה הַגְּבֵעָה הַמִּיְעָרָת;
תְּקוּפוֹת יְשִׁבְתִּי כָּאֵן וְהִסְתַּכְּלִתִּי
לֹלָא תִּנּוּעָה עַל הָאֲגָם; נִזְכַּרְתִּי
עֲצוּב בְּחוּף וּבְגָלִים לֹא אֵלֶה...
בֵּין שְׂדוֹת-זֶהָב, מְרַעִים בְּשִׁפְעַ יָרֵק

Оно, синяя, стелется широко;
Через его неведомые воды
Плывет рыбак и тянет за собой
Убогий невод. По берегам отлогим
Рассеяны деревни — там за ними
Скривилась мельница, насилу крылья
Ворочая при ветре...

На границе

Владений дедовских, на месте том,
Где в гору подымается дорога,
Изрытая дождями, три сосны
Стоят — одна поодаль, две другие
Друг к дружке близко, — здесь, когда их мимо
Я проезжал верхом при свете лунном,
Знакомым шумом шорох их вершин
Меня приветствовал. По той дороге
Теперь поехал я и пред собою
Увидел их опять. Они всё те же,
Все тот же их, знакомый уху шорох —
Но около корней их устарелых
(Где некогда все было пусто, голо)
Теперь младая роща разрослась,
Зеленая семья; кусты теснятся
Под сенью их как дети. А вдали
Стоит один угрюмый их товарищ,
Как старый холостяк, и вокруг него
По-прежнему все пусто.

Здравствуй, племя

Младое, незнакомое! не я
Увижу твой могучий поздний возраст,
Когда перерастешь моих знакомцев
И старую главу их заслонишь
От глаз прохожего. Но пусть мой внук
Услышит ваш приветный шум, когда,
С приятельской беседы возвращаясь,

אגם כחל לרחב משתרע;
במים מסתוריים שלו דיג
שט ומושק רשתו העלובה.
לארך החופים משפעים
כפרים מפזרים, אחריהם
בקשי הטחנה המעקמת
כנפיה מסובבת...
ועל גבול
של נחלת סבים, בנקדה
בה על גבעה עולה הדרך
ספוגת מהמורות גשמים, עומדים
הארנים — אחד במרחק-מה,
ושנים זה קרוב לזה; מולם
רכבתי אז שטוף באור ירח,
רשרוש צמרותיהם כל כה מכר
ברכני לשלום. בדרך זו
אני כעת עברתי ולפני
אותם ראיתי שוב. לא השתנו הם,
השמיעו שוב רשרוש מכר לאזן -
אולם סביב שרשיהם המזדקנים
(שם לפנים היה השטח ריק)
כעת צומחת חרשה של צעירים,
משפחת ירקים, מצטופפים
בצל גדולים כמו ילדיהם. נפרד
עומד באלם חברים עגום,
כאלו רוק זקן, ומסביב
הכל שומם כמו קדם.
שבט נער!
שלום, לא מכרים לי! לא אראה
אתכם בלח עצום עמידתכם,
כאשר תהיו גבוהים ממכרי,
את ראשיהם תסתירו הזקנים
מעין של עובר אורח. לו יהי
ונכד שלי ישמע פעם את שאונכם,
עת כי יחזר משים ידידים

Веселых и приятных мыслей полон,
Пройдет он мимо вас во мраке ночи
И обо мне вспомянет.

1835

בְּשֵׁרְעָפִים שְׂמֵחִים וְעִלְיָזִים;
הוא על-פְּנֵיכֶם יַעֲבֹר בְּחֹשֶׁךְ לַיְלָה
וְאֵז וַדַּאי יִזְכֹּר בִּי.